

Yak'usda Ooghuni Unzoo-i Mark 'Uk'u Néyuzguz-i

John dune too be 'ulh'en-un Yak'usda ooghuni be yalhduk

1 ¹ Ndi khuni unzoo-i, khuni 'udechoo-i Sizi Gri, Yak'usda ooYe' ghun.

² 'Uda' Yak'usda be nus hoo'enne, ndi Yak'usda ooghuni ghun uk'unuhíyuzguz-i, 'et njan ndutni,

“ 'Soo zílhts'ai,

'uyoon khuni sba na'á-un ntsó tis'alh,
mba lhawhúdutileh 'et wheni.’

³ 'Et 'oho keyoh, 'aw dune luhóot'ih-un,
dune huyih whe,

'NeMoodihti whuz de úyalh, ooti ooba lháoodahleh.

Lhutíyalh-un lhts'e whudiz'a ooba whulhtsi,’ ” hutni.

⁴ John dune too be 'ulh'en-un, 'aw dune luhóot'ih ts'e oozya 'ink'ez tube' budáni', “Lubeshi 'ulh'en-un noheni náhandunoohleh, 'ink'ez too be' 'úlhneh, 'aw 'et de za Yak'usda nohclubeshi nohba 'ún yutilhdulh.”

⁵ 'Et whe la ts'iyanne Judea whunat whut'enne 'ink'ez Jerusalem whut'enne cha tehúnindil 'ink'ez John dune too be 'ulh'en-un huyoozílhts'ai. 'Ink'ez dulubeshi ghun huna huchoolnuk whe 'ukoh Jordan huwhútni-un toot 'et John dune too bé' balh'en.

⁶ 'Et John dune too be 'ulh'en-un khuna-i^a gha st'oo-i ye dune unli 'ink'ez 'uzus se be tsúdilh'oo. Tulk'us cho 'ink'ez ts'ihnatl'uz cha 'i ya'alh inle'.

© 1996 David C. Cook

(1:4)

^a 1:6 Ndi khuna-i “camel” huyúlhni.

7 'Et ubúlhni, “Dune sk'élh'az whusatíyalh-un sanus dízti' whe 'unt'oh. 'Aw ookechun natl'ool ooba k'unaítís'uk 'et hoonts'i huba soo lhé'uzdzoo'.

8 Too be' nohus'en 'et hoonts'i ndun dune 'en Ndoni be too be' nohtilelh 'ink'ez Ndoni nohyé duti'alh.”

Sizi too be' 'úlya 'ink'ez netsudúle tank'us óoneh-un hukwa yóolhdzih

9 'Et sa' iloh hukw'elh'az Sizi Gri Nazareth^b ts'e hainya 'ink'ez 'ukoh Jordan huwhútni-un toot 'et John dune too be 'ulh'en-un Sizi too be' yínla.

10 Soo Sizi tooz ha naja ibulh, ndo yak'uz dáha' dankez whutílh'en, 'ink'ez Ndoni dut'ai k'un'a ndus de Sizi ook'é dílts'ut.

11 'Et 'uwhútni, “Nyun sYe' inli. Tube nk'esi', 'ink'ez tube nyulh hoonúst'i.”

12 'Et 'ahoh Ndoni 'en Sizi n'un 'aw dune lhuhóot'ih-un ts'e whe yálh'a'.

13 'Et dit whunizyat dzin Sizi 'aw dune lhuhóot'ih-un inda' 'ink'ez Satan tank'us óoneh-un hukwa yóolhdzih. Ts'ant'i 'i cha 'oh ho hoonli. Lizasne whusahándil, 'ink'ez hiba ne'ut'en.

Dine lho ha 'ut'enne Sizi, “Anih,” ubúlhni

14 'Et John dune too be 'ulh'en-un, 'ahúyan'ai hukw'elh'az, Sizi Galilee ts'e oozya 'ink'ez bubulh yálhduk Yak'usda ook'úne' whut'en-un, ooghuni ghun.

15 'Ink'ez 'et 'utni, “Andit 'awet whusahónzut. 'Awet nilhdukw Yak'usda ook'úne' whutit'en whe' hoont'oh. Lubeshi 'ulh'en-un noheni náhandunoohleh, 'ink'ez khuni unzoo-i nohba 'alha oot'e' 'ink'ez ulhchoot!”

16 'Et Sizi bunghun Galilee taba nuya whe nane lho ha 'ut'enne uban'en, Simon 'ink'ez bulhutsin Andrew bulh lhembilh tahúyalhdil lho ha' 'ut'enne hinli 'et huwa.

17 'Et ubúlhni Sizi, “Sunih'us, dune ha 'ooht'én-un nohooselh si.”

18 'Aho dulembil hila dítni 'ink'ez hik'oh ts'e oot'en ha huyuntiz'az.

19 'On 'unyaz ha hándil 'et 'uyoonne nane lhulhutsinke James 'ink'ez John bulh Zebedee ooye'ke 'ubutilh'en duts'i bet dulembil na'hulh'en.

20 Soo Sizi 'ubutilh'en ibulh, “'Anih,” ubúlhni. 'Et 'awet Zebedee ooye'ke Sizi bulh whe hán'az. Zebedee 'ink'ez yuba 'ut'enne cha 'awet ts'i bet húdilh'ts'i whe bughu whe hán'az.

^b 1:9 Nazareth, Galilee 'oh whuz'ai.

Dune ntsi'-i ooyudánda-un

21 Keyoh Capernaum^c huwhútni-un whuz hoozdil. 'Om bun dzin Lizwif nahulyis dzin, 'et Sizi Lizwif bulugliz bughu danínya 'ink'ez whe whúbondunilh'e'.

22 Dune yudánts'one tube buba hooncha, soo ooba' hoont'óh-un k'un'a whe dune whubodulh'eh, 'aw Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne buk'un'a iloh 'utni.

23 'Et 'ilhoghun dune butoh usda-un, ntsi'-i nududeh-i k'úne' 'ut'en-un, 'aldzul whe 'utni,

24 “Sizi Nazareth whut'en-un ndet nets'ú hukwa' ninzun? Gak netalhtselh ha whusaínya? Mbe inli t'enyunúszun, nyun Yak'usda ba lubeshi ooghu hooloh-un 'int'oh.”

25 'Et Sizi hukwa yudani' whe uyúlhni, “T'eduzinih whe ooyáhanaindaih!”

26 'Et ntsi'-i nudúdeh-i ndun dune yuka ootilhdzut, 'alhdzul, 'ink'ez yuyáhanaja.

27 Ts'iyanne buba hooncha k'et 'et 'ulhodútni, “Dant'óh-i ghuni 'unt'oh, whutsoda' lhts'odústs'o-un 'et whuneoodulh'eh? Ooghuni be whúnujut k'et ntsi'-i nudúdeh-i hoonts'i hik'úne' 'ut'en.”

28 'Ahoh Galilee keyoh whuti whunat whut'enne Sizi huyulh 'údants'o.

Sizi lhane dune undudáne soo ná'bulh'en

29 Lizwif lugliz tenáhundil whe Simon 'ink'ez Andrew buyoh ts'e dahunindil, James 'ink'ez John hiyulh na'az.

30 Simon oobiz lili k'ut sulhti. Ooyust'e nulwus-i be únduda. Sizi whuz oozya ibulh hidáni'.

31 'Et yughu ninya 'ink'ez yula t'az do yilhchoot. 'Ahoh ts'eke soo 'úja 'ink'ez bughu ná'unt'ai.

32 Hulgha sa yó whin'ai hukw'elh'az, ndudáne 'ink'ez mbene la ntsi'-i nudúdeh-i k'úne' 'ut'enne cha Sizi ghu bonínla.

33 'Ink'ez ts'iyanne keyoh whut'enne dati 'ílhuhózdil.

34 Lhawh didowh dada be undudáne, 'enne Sizi soo ná'balh'en 'ink'ez ntsi'-i nudúdeh-i k'úne' 'ut'enne, 'enne cha dune yé ha nabunanyoot. Ntsi'-i nudúdeh-i 'aw yahoolhduk-un butl'a lhúhoo'al t'ehinínzun 'et huwa.

Keyoh Galilee huwhútni-un, 'et Sizi Yak'usda ooghuni be yálhduk

35 'Om bun bundada 'awhuz lhuyulhkoh da' Sizi dudinya 'ink'ez 'az whenya. 'Et nyo keyoh whuch'a suya, disoh ts'e oozya. 'Et tenadudli.

^c 1:21 Capernaum Galilee 'oh whuz'ai.

36 Simon 'ink'ez duk'ekene te Sizi hikunuta.

37 Nahayilhti whe 'et 'uhuyúlhni, “Ts'iyanne nkunúta.”

38 'Et Sizi 'ubulhni, “'Uts'un keyoh ts'e cha uztoodilh dune bulh yátisduk 'et huba whusásya.”

39 Galilee ndulcho nukéhudizde lugliz totsuk bubulh yálhduk 'ink'ez ntsi'-i nudúdeh-i dune ye ha ná bunuyukw.

Ooka whulhjút-un, Sizi soo ná'yinla

40 'Ilhoghun dune, ooká whulhjút-un, leprosy huyulhni, Sizi ghu ninya, dugwutsi bé nenínya 'ink'ez yuts'u tédudli dula' ooneh ha. “Nyun hukwa' ninzun de, be ilhtus-i 'int'i-i, 'i be suná'ilhdeh,” yulhni.

41 Sizi yugha té'ninzin yuts'ú nudilhni 'ink'ez yut'aíznaí. “Hukwa' nuszun soo na'íntneh,” yulhni.

42 'Aho dune ulhjút-un soo ná'uja 'ink'ez buna'ide.

43 Sizi khuniti be yulh yálhduk 'ink'ez 'aho whenáyalh'a'.

44 Dune natisja whe 'et Sizi 'uyulhni, “Soo zilhts'ai, 'uyoonne dóni' junih! Inyalh ts'e lubret 'en oots'ínyalh 'ink'ez nyunoolh'en.

'Et 'ants'íya soo na'ínja hukw'élha ndet la Moses ooghuni k'un'a lubret nts'u húkwa' 'utni-un, 'i oogha íon'alh. 'Et ts'iyanne whúntalhtun soo na'ínja.”

45 'Et hoonts'i dune whenája 'ink'ez ts'iyanne dáni' 'on nus huwe' yalhduk k'et Sizi 'aw keyoh dune tunóya' ait'oh. 'Inka n'awh dune lhuhóot'i 'oh dune unli. Lhelhts'iz de whut'enne whuz highu lhk'e súdil.

Dune délhdsni-un Sizi soo ná'yinla

2¹ 'Et hukw'elh'az whutizútyaz whe Sizi keyoh Capernaum ts'e naosja. Ts'iyanne whulh 'úhuduzts'ai ndet yoh usda.

2 'Aho dune 'ilhuhozdil. Whuz dune lhane 'alghoh daníndil k'et 'aw whuz'ái-un hooloh, dati 'i bulh whudizbun. 'Et Sizi Yak'usda ooghuni ghu ubulh yálhduk.

3 Yalhduk whe dine dune, 'ilhoghun dune délhdsni-un Sizi ts'un híyoozkai.

4 Whuz dune lhai k'et 'aw Sizi híyénghun neóodilh ait'oh. 'Inka ndo bun k'ihinílhni 'ink'ez ndet la Sizi 'unt'oh-un, whuz dune délhdsni-un ndus de yuk'usti-i, 'i bulh hukw'u huyankai.

5 'Et Sizi dalcho-i be hit'a nínintan t'eeonínzun 'et huwa dune délhdsni-un 'ulhni, “Ye' nlubeshi mba hooloh sulí!”

6 Whulohne Moses be 'udustl'us 'uk'u náguzne, 'et hudilhts'i 'ink'ez 'uhinínzun,

7 “Di ha ndun dune Yak'usda ch'az yalhduk? Mbe 'utinelh lubeshi untilhdulh? Yak'usda za lubeshi n'un tulhdilh whe 'unt'oh.”

8 'Et hoonts'i Sizi duyughi be daja huninzun t'ewhunínzun 'et 'ahoh 'ubulhni, “Dáhoont'oh huwa 'oh te nuní nahzut?

9 Ndet 'uk'enus huwa lhúhoolna' ndun dune délhodusni-un 'udutásnelh, 'Nlubeshi mba n'un tisdil,' k'us 'Dudinyaih 'ink'ez ninya?”

10 'Et la t'oonohzin Yinka Dune Ye', 'en ndi yun k'ut ye últus 'i be lubeshi n'un tulhdilh-un whe 'unt'oh.” 'Inka ndun dune délhodusni-un 'ulhni,

11 “Nyudúsni, dudinyaih, ookw'usinti-i ilhchoot 'ink'ez nyoh ts'e naíndalh.”

12 'Aho dunadija, yuk'usti-i yilhchoot 'ink'ez ts'iyanne nalh whenája.

Ts'iyawh buba hooncha 'ink'ez Yak'usda hidálhti' 'ink'ez 'uhútni,

“'Aw whutsoda' nduhoont'oh-un lhts'uhooş'en.”

Sizi Levi, “'Anih,” yúlhni

13 Sizi doo cha za taba ts'e naóosja. 'Ilhozdíline highu nindil whe 'et whubodulh'eh.

14 Sizi 'oh whuya uyalh whe Alphaeus ooye' Levi, Capernaum whenkuti huwunli ha sooneya nálhdzooch-un, 'en Sizi yutilh'en 'et uyúlhni,

“Sunanyalh.” Levi dudinya 'ink'ez yuk'oh ts'e oot'en ha yuntizya.

15 Hukw'elh'az Levi ooyoh lhanne sooneya nalhdzóohne 'ink'ez lubeshi 'ulh'enne, Sizi yugha hodul'ehne cha 'et bula na'ut'alh.

16 'Et Moses be' 'udustl'us 'uk'u nunáguzne 'ink'ez Pharisee didowhne,

Sizi hinilh'en lubeshi 'ulh'enne, 'ink'ez sooneya nalhdzóohne bula na'ut'alh. Phariseene Sizi yugha hodul'ehne hubuhoodulhkut,

“Dáhoont'oh huwa ndunt'óhne bula 'a'alh?”

17 Sizi budánts'o 'ink'ez 'ubulhni, “Soo 'únt'ohne 'aw yoo be

duyun-un ha lhe'hunízun, mbene la ndudáne za yoo be dúyun-un ka'

huninzun. Ts'ih'un 'unt'ohne buba whusálhusyal, lubeshi 'ulh'enne

lht'anahunoodilh bubudutásnelh 'et wheni whusásya.”

Dune soo huhooni-un hukwa hoodulhkut

18 John dune too be 'ulh'en-un yugha hodul'ehne 'ink'ez Phariseene bugha hodul'ehne cha soo húhoonih whe Sizi highu nindil 'ink'ez

'uhuyúlhni, “'Et dáhoont'oh huwa John dune too be 'ulh'en-un yugha

hodul'ehne 'ink'ez Pharisee bugha hodul'ehne soo húhoonih 'et

hoonts'i nyun ngha hodul'ehne, 'enne gak?”

19 Sizi ubúlhni, “'Andit 'at 'ut'i-un bughu nusdílne soo húhoonih la

nahzun eh? Dune oo'at whuzdli'-un, butoh usda de, 'aw nduhóoneh

ait'oh.

20 'Et hoontsi' whusaóotilts'ulh dune 'at ut'í-un bughu nayitálchulh. 'Et dzin whusahóolts'ut de, 'oh de soo húhootanih."

21 "Aw 'ilhoghun naih 'andidi-i naih jut be naoolhkut ait'oh. 'Et ndúja de, naih 'andidi-i be nalhkut-i, naih jut nalhkut-i bulh ha naitich'ulh 'ink'ez 'on nus hoontsi' tileh.

22 'Ink'ez 'aw 'ilhoghun ts'ekoo too', 'awhuz 'ut'en-i, 'uzus 'ujut-i be húyoolhdzeh ait'oh. 'Et nduhúyinla de ts'ekoo too' zus 'ujut-i ook'otáltulh 'ink'ez nankilt'oh ts'ekoo too' 'ink'ez oozus bulh ninta' tit'elh. Ts'ekoo too' 'awhuz 'ut'en-i 'uzus 'andidi-i be óoldzeh huba' hoont'oh."

Nahulyis dzin hukwa hoodulhkut

23 'Et doo cha nahulyis dzin 'uhoont'oh whe, Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh tl'o k'ut 'oh whuya hidulh whe, tl'o mai' hoonuyin.

24 'Et Phariseene Sizi 'uhuyúlhni, "Nilh'en dáhoont'oh huwa ngha hodul'ehne nats'ulyis dzin 'et 'uhut'en? 'Aw nduhóot'en huba lhe'hoot'oh."

25 Sizi ubúlhni, "Aw lakw hukw'u yalhúlhdih David dája 'oh da', yoo'alh-i hooloh whe yulh 'út'enne te buye 'ílt's'ul whe nduja:

26 Yak'usda ooyoh 'et danínya 'ink'ez lhes Yak'usda gha t'aih-i, 'i yu'alh 'ink'ez yulh 'ut'enne cha huyan'al. Lubretne 'aw 'enne za huyoo'alh huba' hoont'oh, 'et hoontsi' David 'ink'ez yulh 'ut'enne cha nduhuja. 'Oh da' Abiathar 'en lubretne bumoodih unli whe' hooja."

27 'Et Sizi ubúlhni, "Nahulyis dzin dune whe soo' hoot'e' ha 'oohoolya, 'ink'ez dune, 'aw nahulyis dzin huba lhe'hílnel.

28 'Et huwa Yinka Dune Ye', nahulyis dzin 'et hoontsi' whuMoodihti unli."

Nahulyis dzin 'et Sizi dune oola únduda-un soo na'yinla

3 1 'Et Sizi Lizwif bulugliz ts'e naóosja. 'Ilhoghun dune oola 'aw ye nulhé'ust'en-un, 'et usda.

2 'Et Phariseene tube Sizi highunli nahulyis dzin tilah nyoon dune ka únli-un nayoolhyih, hukwa hik'é ho'alh-un, 'et hukwa highunli.

3 Sizi dune oola ka únli-un 'ulhni, "Dunadindaih 'ink'ez nus ínyalh!"

4 'Et Sizi uboodulhkut, "Neghá whunt'ai eh nahulyis dzin, 'ula' ts'utinelh k'us 'uts'uduntálhda, uztilhyih k'us gak uztilhtselh?" 'Aw dája lhodinel.

5 Sizi tube hunílfch'e whe butunuyú'en budzi dadilts'un la 'et huwun unli. 'Et dune ka únli-un yulhni, "Lhts'edílnih!" Nyoon dune lhts'edilhni ibulh 'ilhoghi oola k'un'a soo ná'uja.

6 'Et 'ahoh Phariseene lugliz tenáhundil 'ink'ez Herod didowhne bulh highu yalhduk nts'en'a Sizi hituzilhghelh 'et wheni lhahóduleh.

'Ilhozdílné bunghun taba húdilhts'i

7 'Et doo cha za Sizi yugha hodul'ehne 'ink'ez Galilee bun ts'e náhoosdil. Galilee keyoh whut'enne whuz huyoonizdíl 'ink'ez lhelhts'iz de keyoh ts'e haíndilne tubulh. Judea ts'e haíndilne cha,

8 Jerusalem whut'enne cha, Idumea ts'e haíndilne cha, Jordan koh whanyan whut'enne cha, 'ink'ez Tyre 'ink'ez Sidon whut'enne cha, ts'iyawh Sizi highe 'ilhozdil lhat te ne'út'en huyulh 'údants'o 'et huwa.

9 'Ilhozdílné huldai 'ink'ez Sizi huyulh lhedudadulh 'et whuch'a yugha hodul'ehne, “Ts'i sba lhadáhleh,” ubúlhni.

10 Lhane ndudáne soo na'binla 'ink'ez 'uyoonne cha hit'a óonalh hukwa' hut'en,

11 'ink'ez ntsi'-i nudúdeh-i buyudíndane, Sizi hitulh'ih te, hibut nachánuldulh, 'ink'ez ha húzulh whe 'uhutni, “Nyun Yak'usda ooYe' inli whe 'int'oh.”

12 'Et Sizi khuniti be ntsi'-i nudúdeh-i ubúlhni, “Khun mbe 'ust'oh doohni! junih!”

Whunizyáne 'on 'at nane, Sizi 'utahábanla

13 Shus k'ut ndo whenya whe mbene la buka' ninzun buka' dani' 'ink'ez hits'o whúsaindil.

14 Whunizyáne 'on 'at nane, 'utahábanla. “Sulh óoht'e' ha 'utahanóhisdla,” ubúlhni, “Dune bulh yátílhduk ha nohtis'alh,

15 'ink'ez ntsi'-i nudúdeh-i dune yáhananoohyoot 'ink'ez dune soo na'boolh'en-un, nohtl'a hóos'ai.”

16 Simon, 'en Sizi “Peter” naidútni.

17 James 'ink'ez bulhutsin John Zebedee ooye'ke 'enne Sizi Boanerges nabudátni, ndi oozí'-i “Ditni Ye'ke” ni whe 'utni;

18 Andrew, Philip, Bartholomew, Matthew, Thomas, James Alphaeus ooye', Thaddaeus, Simon huwu daóodit'owh-un,

19 'ink'ez Judas cha 'en Sizi be ná'oodutakulh-un. 'Ink'ez yoh ts'e whehandil.

Netsudule Sizi Gri ooyudinda hutni

20 'Et doo cha za 'ilhozdilne huldai k'et Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne bulh 'uhuti'ulh, 'et hoonts'i 'aw 'uhooneh 'aít'oh.

21 'Et hoonts'i dudune'ne huyulh 'údants'o whe, “Beni hooel!” hutni 'ink'ez hika natsidil dudeni yit ninta' oot'en whuch'a.

22 Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne, Jerusalem ts'u haíndilne, 'uhutni, “Beelzebul ooyudínda 'en yugha óonin'ai huwa 'ut'en ntsi'-i nududeh-i bughu whenábunuyukw.”

23 'Inka Sizi, “'Anih,” hubúlhni, 'ink'ez bubulh náwhulnuk higha hodool'eh ha, “Nts'en'a netsudule dich'oh nadudúntíjulh?”

24 Keyoh whut'enne lhch'az nehúdindil 'ink'ez lhehúndil de, 'et keyoh gak whutaleh,

25 k'us 'ilhoghun yoh whut'enne lhch'az nehúdindil de, 'et yoh whut'enne ts'iyawh yahitádulh.

26 'Et ntsi'-i nududeh-i lhch'az nehúdindil de, 'aw sa' 'uhoot'e' 'aít'oh lhch'á náhúsdil 'ink'ez la gak hoole!”

**Mbene la Ndoni ch'az ditni be yalhdukne, 'aw buba
whunaoodootnoh ait'oh**

27 “Dune ulhtus-un ooyoh dahá' danyuz 'ink'ez te'óolelh nehooloh, 'udechoo dune ulhtus-un yulghel de, 'et de za yughu té'tilelh.

28 Soo ts'ih'un nohdúsní, ts'iyanne dune bulubeshi cha 'ink'ez Yak'usda ch'az yálhduk-un cha ts'iyawh buba n'ún whutildulh.

29 'Et hoonts'i mbe la Ndoni ch'az yálhduk-un, 'en 'aw oolubeshi buba n'un yutoolhdilh ait'oh, 'ilhiz wheni ooba nahutideh.”

30 Sizi ubudani'-un, 'et huwa Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne 'uhútni, “Ntsi'-i nudúdeh-i ooyudínda!”

Sizi ooloo 'ink'ez bulhutsinke 'anih huyúlhni

31 'Et Sizi ooloo 'ink'ez bulhutsinke te whusahándil yoh yoo 'az ts'e nódilhya 'ink'ez hika huyih.

32 Dune 'ilhozdílne Sizi hinat dilhts'i 'ink'ez 'et 'uhuyúlhni, “Nilh'en nloo 'ink'ez nyulhutsinke n'az 'uhut'en nka' hoodulhkut.”

33 'Et Sizi ubúlhni, “Mbe la sloo k'us mbene la sulhutsinke?”

34 Ts'iyawh dilhts'íne butunúyuz'en 'ink'ez 'utni, “Ndunne, 'enne sloo 'ink'ez sulhutsinke cha 'uhint'oh.

35 Mbene la Yak'usda k'úne' 'ut'en unli-un, 'en sulhutsin, sulhtus, 'ink'ez sloo cha 'uhint'oh.”

'A' nulé-un oogha whúts'odul'eh

4 ¹ Bunghun Galílee huwhútni-un, 'et doo cha za 'ilhozdilne Sizi higha óozdil 'ink'ez hubodulh'eh. 'Ilhozdilne huldlai k'et ts'i bet tl'a dida'. Nusle dodikelh whe 'et whuts'un 'ilhozdilne taba nódilhyane hubodulh'eh.

² Lhat-un whe hukw'u bubulh nawhulnuk huwa há hodool'eh 'et wheni 'ink'ez 'ubulhni,

3 “Soo zúlhts'ai 'ilhoghun 'a' nule-un, 'á'untilelh ts'u whenya.

4 'Et 'a' nule whe ooloh ti whuzih nanánkat. 'I dut'aiyaz whusaíndil 'ink'ez ts'iyawh yinildil.

5 Ooloh tse toh nanánkat, 'ankw'us yun hooloh-un, 'et huwa 'ahoh há nuski.

6 Ooghii hooloh 'et huwa ha sain'ai whe ts'iyawh yanúdizgi 'ink'ez gak sulí'.

7 Ooloh cha whus cho tanínkat. 'I cha whus cho whutoh bulh ha inanyai bulh lhéwhulloh 'ink'ez 'aw hálhniyil.

8 'Et hoonts'i 'onghoh-i yun unzoo-i k'ut nanánkat whe soo ha nanyai 'ink'ez oomai' whulukhi tat whunizyai (30) oomai' sulí', whulukhi lkh'u tat whunizyai (60) oomai' sulí', 'ink'ez whulukhi whunizyat whunizyai (100) oomai' sulí'.”

9 'Et Sizi 'ubulhni, “Mbe la oodzeh hoonline, 'enne 'uhoozólhts'ai!”

Oogha whúts'odul'eh-i, 'i di unli whe' 'unt'oh?

10 Sizi dich'oh 'únt'oh whe whulohne yoozálhts'a'ne huyulh 'unt'ohne whel'a'ne bulh Sizi higha óozdil 'ink'ez 'uhuyúlhni, “Dája dani'-un, 'et neba hukw'u nuhílhye!”

11 Sizi ndúbulhni, “Nohni Yak'usda ookeyoh huwu ni whe' hoot'oh hooyoh-un t'oonohzin huba' hoont'oh. Mbene la yoo 'az 'unt'ohne khuni nawhutnuk-i gha hohodul'eh.

12 'Et whe la:

‘Hohonilh'en hoonts'i la 'aw lhuhuhoos'en oole'.

'Uhudits'o 'et hoonts'i 'aw t'ehahonoosze ait'oh.

Bubeni taóodilts'ut 'ink'ez Yak'usda ts'u náhulh'a de, bulubeshi buba 'ún yutilhdulh.’ ”

'A' nule-un oogha whúts'odul'eh-un, 'et Sizi neba hukw'u nuhúlhye'

13 'Et Sizi ubúlhni, “Ndi oogha hódulh'eh-un, 'aw ts'ih'un nelhúwhu'al? Nts'en'a suba 'uyoo oogha hódutilh'eh-un ts'ih'un un'a t'ewhuntizeh?”

14 'Et Sizi ndúbulhni, “'a' nule-un 'aínule, 'en khuni 'aínule.

15 Whuloh te Yak'usda ooghuni ti nanúkat, 'i hidits'o te, 'et 'ahoh Satan khuni budzi yonedinkai bughu yílhchuk.

16 Ndai tse toh 'anilya, ndunne 'i k'un'a za 'uhint'oh. Yak'usda ooghuni hidits'o 'ink'ez 'ahoh huhóont'i' whe huyilhchuk.

17 'Et hoonts'i 'aw bughii hooloh le' hint'oh. 'Et huwa 'atsulyaz za buba 'alha 'uhoont'oh. 'Ink'ez ndi khuni 'i gha dzoh nuhudeh 'ink'ez 'onghohne buch'az huditni. 'Et huwa 'aho ndi khuni hila dutnih.

18 Ndai la whus toh 'anankat-i le' 'unt'ohne, 'enne khuni hidits'o.

19 'Et hoonts'i ndi yun k'ut huwu ni udli-un, ndi yun k'ut hoonzoo' hoont'oh-un, 'ink'ez yun k'ut huhóont'i' tune' hut'en-un, 'et 'i ts'iyawh whus cho 'i be bulh lhe'uullhuk. 'Et huwa 'aw lhadúlyane hooole' ait'oh.

20 'Et whulohne yun unzoo-i k'ut nanánkat 'i unduhúlt'oh Yak'usda ooghuni hidits'o, huyílhchuk, 'ink'ez dudzi yo nehídi'aih, 'et oomai' whulih. Whulohne tat whunizyai (30), whulohne lhk'u tat whunizyai (60), 'ink'ez whulohne cha whunizyat whunizyai (100)."

Too dízk'un kw'uz yo yudin'ai-i Sizi yughu yalhduk

21 'On 'un Sizi ndúbulhni, "Too dízk'un dune daínin'ai 'ink'ez yuk'uz yoná'diz'ai tilah k'us lili t'a tilah 'aiyan'ai? 'Awundooh! Hukw'us'ai-un, 'et hukw'é yi'aih.

22 'Et huwa di la whu'iz 'unt'oh-i, ts'iyawh ts'et ha tíkulh. K'us nonuti'-un ts'et halhoohooskat ait'oh."

23 'Et Sizi ubúlhni, "Mbe la oodzeh hoonline, huyoozólhts'ai' huba' hoont'oh."

24 'Et doo cha ndúbulhni, "Huwahli 'ink'ez soo cho hoozúlhts'ai. Be 'unduna'oolhdzih-i, 'i be za nohba 'undunaootalnih. 'Udahts'o de, 'on nus 'uniltsuk nohgha tikulh.

25 Mbene la sghuni soo cho huyoozílhts'aine, 'on 'un cha huyootuzálhts'ilh 'ink'ez higha hódutil'eh. 'Et bugha whútat'alh 'ink'ez mbene la lhuhuyootuzálhts'ilhne, sghuni hidánts'o 'i hoonts'i hinaoodutilnoh."

Ha níyeh-i oogha whúts'odul'eh

26 'Et Sizi 'utni, "Nohbulh naóowhutiznuk Yak'usda ook'úne' whut'en-un, dune lhé'ut'en 'anulye-i 'anúle whuz un'a 'unt'oh.

27 'Et hukw'elh'az 'ulhdzis 'usti 'ink'ez dzenis 'et n'awh ne'út'en, 'ainanla-i ook'u nónultalh 'ink'ez ha níyeh 'et hoonts'i 'aw t'eeonúszun dat'en whe ha núlhyih.

28 Yun 'i gha ha núlhyih 'ink'ez oomai' whulih. 'Udechoo yun ghu nuki 'et nuyih 'ink'ez dinyiz lhiih te oomai' whulih.

29 'Et oomai' nut'i te dune lufoo be yut'us 'awet há' nukat newhúninzut 'et huwa."

Ha níyeh-i Mustard huyúlhni 'i oogha whúts'odul'eh

30 'Et Sizi 'utni, "Daja uzdutinelh whe Yak'usda ook'úne' whut'en-un, hukw'u nuts'úhulhye' whe hígha hódool'eh 'i ook'ú nats'otilnuk?

31 'Uk'enus 'anulye-i nintsool-i, mustard huyúlhni, 'i ndult'oh. 'I dune yilhchuk 'ink'ez 'ainulih.

32 'Et ha núlhyih te, 'ink'ez dilhtán-i 'uk'enus 'udilcho lhih oozooschum dincha whe lhts'enunúlhye' 'et dut'aiyaz yutoh net'o ulih."

33 Lhat-un higha hódool'eh ha bubulh yálhduk soo huwhudots'o ha t'ehontizeh-un, 'et hukw'u bubulh náwhulnuk.

34 Higha hódool'eh-i, 'i be bubulh yálhduk 'ink'ez dich'oh 'úhint'oh te yugha hodul'ehne, soo cho buba hukw'ú nuhúlhye'.

Whudutilhts'ut whe Sizi whudílghel

35 'Et hulhgha za Sizi yugha hodul'ehne 'úbulhni, "Nyan tadatus ts'e uztooke'."

36 'Inka 'ilhozdilne buch'a nahusdil yugha hodul'ehne ts'i be hándil, Sizi 'uda' ye usda-i be nyan hutizki 'uyoo ts'iyaz cha bubulh tizkat.

37 Khuntsul nilhts'i ulhtus tizts'i whe tatsi dincha k'et ts'i be tádutih 'ink'ez too be whendunimbun.

38 'Et Sizi ts'i niz ts'e 'et tse'alh k'ut tse nilh'al 'ink'ez nanisti. Yugha hodul'ehne ts'e nahinílhdzut 'ink'ez 'uhuyulhni, "Nehodulh'eh-un, 'awet yats'itádlá 'aw neghu ni lhínloh?"

39 Sizi dudinya whe too k'ut nilhtsi khuni ulhtus-i be hukwa yudáni', "Nilhts'i, 'etsul 'ineh," 'ink'ez, "Tatsi nulhózina." 'Et 'aho dínghel.

40 'Et Sizi yugha hodul'ehne ndúbulhni, "Dahoont'oh huwa stabe nulhjut, 'aw eh bé 'alha 'uhoont'oh-i lhuht'ih whé 'aht'oh?"

41 Tube whé hunilhjoot 'ink'ez 'ulhodútni, "Dant'oh-un dune unli whe 'unt'oh? Nilhts'i 'ink'ez yatoo hoonts'i yuk'úne' 'ut'en."

Dune ntsi'-i nudúdeh-i ooyudinda-un Sizi soo ná'yinla

5 ¹ 'Et bun k'ut nyan hoozki whuz Gadarenne bukeyoh 'úhoont'oh. ² Sizi ts'i bé hainya ibulh 'ilhoghun dune tse bet dune 'adinla-un whuz de haínya.

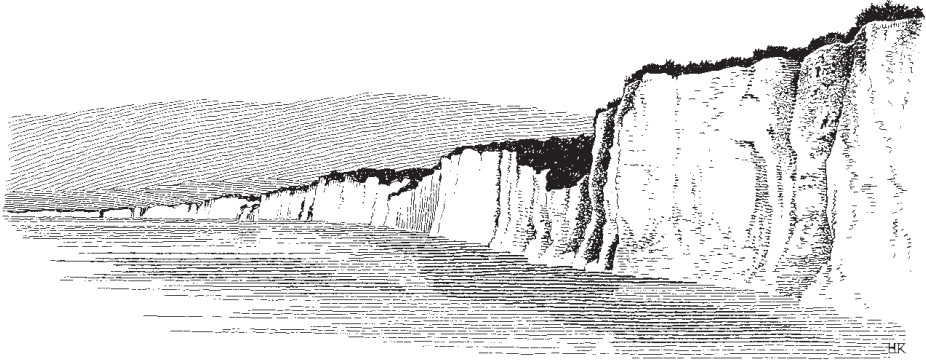
³ Ndun dune ntsi'-i nudúdeh-i, 'i ooyudínda 'ink'ez ts'un k'ut whut'i. 'Aw dune lhuztih tl'ool be hoonts'i whehídolht'i ait'oh.

⁴ Lhat whe oola 'ink'ez ooke bulh huyulhghel 'et hoonts'i 'oh totsuk lhuztih tl'ool k'unuyúch'us 'ink'ez lhuztih ooke be lhulh'oo-i, 'i cha yayalh'us. Ulhtus k'et 'aw dune hich'a' oolhdeh 'aít'oh.

⁵ Dzin 'ink'ez 'ulhdzis 'i bulh ts'un k'ut whutoh 'ink'ez nódist'ai-un, 'oh nuya whe 'aldzul 'ink'ez tse be oodudut'as.

⁶ Nilhdza'-un yughusyín whe Sizi yutilh'en. 'Ahoh yuts'u tílhgai 'ink'ez dugwutsi be yubut nachánitno,

⁷ 'ink'ez soo 'ultus-un 'aldzul whe 'utni, "Sizi, Yak'usda 'uk'enus diziti'-un ooYe', ndet sts'u húkwa' ninzun. Yak'usda 'int'oh 'inka nts'u tédusdlih dzoh nusílhdzut iloh."

(5:1)

8 Ndutni whe Sizi ndúyulhni ntsi'-i nudúdeh-i ndun dune ooyáhanaindaih.

9 'Et Sizi yoodulhkut, “Ndai la nyoozi?” yúlhni. 'Et 'utni, “Legion, 'i soozi' 'unt'oh. 'I lhane lhuganne 'uts'int'oh ni whe 'utni.”

10 'Et ntsi'-i nudúdeh-i Sizi yuts'u téduelih, “Njan keyoh whuch'a netolh'a' junih,” yúlhni.

11 Dzulh enghoh gugoos lhai 'et 'a'álh.

12 'Et ntsi'-i Sizi ts'un tehududlih gugoos butsu néilh'alh 'et la buyúzdookeh.

13 'Ink'ez 'ahoh Sizi butl'a hón'ai ntsi'-i nudúdeh-i dune yuts'a ha nádide 'ink'ez gugoos 'i yudande. Gugoos 'ankw'us 2,000 'unt'oh, 'i ts'iyawh whenghólghaz 'ink'ez too yanghan.

14 'Et gugoos ghunline whehílghaz 'ink'ez keyoh whutakhuni hunin'ai. Lhane whusaíndil dáhooja hontilh'elh ha.

15 Sizi highu nindil 'ink'ez dune hinilh'en ntsi'-i nudúdeh-i ooyudúlts'i inlé'-un usda beni oogha nádilts'ut 'ink'ez soo dint'oh cha 'unt'oh. Buba hooncha k'et tube whé hunilhjoot.

16 'Ink'ez mbene la hon'éenne, dune hudáni' dune ntsi'-i nudúdeh-i ooyudúlts'i inlé'-un dája la 'ink'ez gugoos ghun cha.

17 'Et Sizi highu tedudli bukeyoh whuch'a naóoja' ha.

18 'Ink'ez Sizi ts'i be nádaih dune ntsi'-i nudúdeh-i ooyudúlts'i inle'-un, Sizi yuts'u téduelih, “Nyulh 'óosneh,” yúlhni.

19 'Et Sizi, “'Awundooh,” yúlhni 'ink'ez uyúlhni, “Nyoh ts'e naíndalh 'ink'ez nk'ekene te hubudíni dalcho 'i be la nyuMoodihti nla 'uja 'ink'ez ngha te'ninzin.”

20 'Et dune whenája 'ink'ez whunizyat-un keyoh 'et whutulhuséya Sizi daíyinla whe yula 'uja ubúlhni, 'ink'ez ts'iyawh buba hooncha.

Sizi Jairus ootse' dunaidilhti 'ink'ez ts'eke Sizi yunaih t'aíznai-un

21 'Et Sizi nyan tadatus ts'e whenáhiki 'ink'ez bunghun whuzih lhane dune higha óozdil.

22 'Ink'ez Lizwif bulugliz whumoodih Jairus huyúlhni 'en yughu ninya Sizi yutilh'en whe yubut nachániti.

23 'Ink'ez soo cho yuts'u tédudlih, “Ustse'yaz 'awet datítsah, sulh naínt'us 'ink'ez ook'u dólni sih soo ná'ootne 'ink'ez khoona' sih.”

24 'Et 'awet Sizi yulh nátist'az. Whuz lhane dune yulh tizdil k'et lhats'un ún'a huyúlhedindil.

25 'Ilhoghun ts'eke tube dzoh nuzut whunizyat 'on 'at nat yus k'ut 'et nduwhulyiz whe 'uskai' 'uyulh'en-un,

26 yoo be dúyunne lhane cha hukwa' huyalh'en. Duzooneya ts'iyawh gak yulhtsi 'et hoontsi'i nus za lhe'ínelh.

27 Sizi yulh 'údants'o whe dune toh Sizi yut'a ts'e yugha ninya 'ink'ez oonaih yut'aíznai.

28 “'Antsi'i oonaih oot'a ízasnai de 'et de la soo ná'oosneh,” dich'oh 'et ndunínzun.

29 Sizi yunaih 'i yut'aíznai ibulh 'et 'ahoh 'uskai' 'uyulh'en-un 'etsul 'uja 'ink'ez 'ahoh t'éoonanzin dzoh nuzut-un soo ná'uja.

30 'Ahoh Sizi t'éoonanzin yé ulhtus ye dune la' 'ut'en-i ooloh oots'a ha dílt'sut. 'Et 'ilhozdíline butsu nálh'a 'ink'ez 'utni, “Mbe whe 'uja snaih yut'aíznai?”

31 'Et yugha hodul'ehne huyúlhni, “Dadíni whe' dini? Lhe'ultsuk 'ilhozdíline nyando ha húnildo 'ink'ez, ‘Mbe 'uja snaih yut'aíznai dini?’ ”

32 'Et Sizi mbe 'uja-un yan'en.

33 'Et ts'eke daja whe soo ná'uja t'éoonanzin whe butahaínya nuljut k'et dutlut 'ink'ez Sizi yubut nachániti 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i be ts'iyawh yulh náhoolnuk.

34 Sizi uyúlhni, “Stse' be 'alha 'uhoont'oh-i 'int'i 'et huwa soo ná'inja. Ndzi hóont'i' whe natonja' 'ink'ez be dzoh ninzut-i soo ná'ontneh.”

35 'Awhuz Sizi nusíyilh whe khuni na'áne Jairus ooyoh ts'e haíndilne 'uhuyúlhni, “Ntse'yaz dazsai, ndun dune hodulh'éh-un di ha 'on 'un ooghu tédínlih?”

36 'Et Sizi ubudants'o ibulh daja hutni whe lugliz whumoodih uyúlhni, “'Aw whéniljut iloh 'ants'i mba 'alha' hot'e!”

37 'Aw 'uyoonne dune dulhúhtildulh Peter cha, James 'ink'ez bulhutsin John, 'enne za hiyulh tizdil.

38 'Et Lizwif lugliz whumoodih ooyoh ts'e hoozdil 'et Sizi whunilh'en ndulcho whe tahuditni 'ink'ez tso yahalhduk.

³⁹ Sizi yoh danínya 'ink'ez ubúlhni, “Di ha sdabe tádahtni 'ink'ez 'ahtso? Ndun ts'oodun 'aw dálhítsal 'ants'i 'usti whe 'unt'oh.”

⁴⁰ 'Ink'ez ts'iyawh highudloh. 'Inka ts'iyawh tenábunilh'a'.

Ts'oodun oobá ooloo bulh hubílhchoot, yugha hodul'ehne tane cha 'ink'ez ts'oodun sulhti ts'e danínya.

⁴¹ 'Et ts'ekeyaz yula ílhchoot 'ink'ez uyúlhni, “Talitha koumi,” 'et dakelh k'un'a, “Ts'ekeyaz dududinyaih nyudúsni,” ni whe 'utni.

⁴² 'Ahoh dudinya 'ink'ez nádinya. Ts'ekeyaz whunizyat 'on 'at nat be yus k'ut 'et ndúhooja whe tube buba hooncha.

⁴³ Sizi soo khuni ulhtus-i be ubúlhni, “Dune dóhni' junih, 'ink'ez hoonliyaz yuti'úlh-i oogha nah'aih,” ubúlhni.

Sizi Nazareth whut'enne hits'u disnih

6 ¹ 'Et Sizi usda-un whuch'a nasja 'ink'ez dukeyoh ts'e whenája. Yugha hodul'ehne cha huyulh whenadil.

² Nahulyis dzin 'et Lizwif bulugliz whubodulh'eh whe lhane dune 'et dilhts'íne hidánts'o whe tube buba hooncha 'ink'ez 'uhútni, “Ndun dune nts'ez de ha hónla whe 'utni? Whunih-i be nts'ez de ha hónla whe 'utni? Nts'en'a 'ut'en sdabe huwa 'ít'en te ne'út'en?”

³ Yoh 'uwuhulh'en-un, 'en iloh lakw 'unt'oh? Mary ooye' bulhutsinke James, Joses, Judas, Simon, 'ink'ez bulhtuske cha iloh njan huwhut'i?” 'Ink'ez buba dzoh suli'.

⁴ 'Et Sizi ubúlhni, “Yak'usda be nus hoo'en-un yalhdruk te ndulcho whe hidílhiti', 'et hoonts'i ookeyoh whut'enne, oonadneke 'ink'ez ooyoh whut'ine cha, 'aw lhuhidílhiti'.”

⁵ 'Et huwa nyo 'et Sizi 'aw huwa 'ít'en te ne'óot'en 'aít'oh, whulohne ndudáne, 'enne za buk'udílhni whe soo ná'balh'en.

⁶ 'Et 'aw be 'alha 'uhoont'oh-i lhahuyít'ih, 'et Sizi ooba hooncha. 'Ink'ez whunat keyoh 'oh nuya 'ink'ez dune hubodulh'eh.

Yugha hodul'ehne whunizyane 'on 'at nane, 'enne Sizi whébalh'a'

⁷ 'Et whunizyane 'on 'at nane, “Anih,” hubudáni'^d 'ink'ez nane hinli whe lhelhts'un whe balh'a'. 'Ink'ez hiye úlhtus-i bugha nín'ai ntsi'-i nudúdeh-i dune yudúts'ine buts'a ha náhinooyoot ha.

⁸ 'Ink'ez khuni ulhtus-i butl'a dán'ai, “Tih'us ts'e hoonli te toohla' junih! T'alh-i cha, 'ézdla-i cha, k'us sooneya te bulh ts'údoh'oo junih! Tuz 'i za dutóohtan.

⁹ Be kets'alh'a-i 'ink'ez dzoot 'ilhiz be súhke-i, 'i za be 'óohneh.”

^d6:7 'Enne whel'a'ne 'uhint'oh.

(6:7)

10 'Udun cha ubúlhni, “Keyoh nah'az de dune duyoh dano honilhti de, yoh 'et oohke' 'uts'un keyoh ts'e tíh'us whuts'un.

11 'Ink'ez keyoh nenáh'az-un dune nohts'u hódilh'oh de k'us lhunohódústs'o de huwu nátóoht'as 'ink'ez whulez ch'a nohke naóohghat. 'Et dahúja-un t'ehonoozeh. Ts'ih'un nohdúsni Sodom 'ink'ez Gomorrah whut'enne buba nus hootatsi'. 'Udék'ez dzin de huyé dzoh nutízut-i ba nús 'et lhunohdústs'one dzoh nahutideh.”

12 'Et whe la hándil 'ink'ez dune Yak'usda ooghuni be bubulh yábulhduk, “Nohlubeshi ch'a lht'ananoohdilh,” hubuhútni.

13 Lhane ntsi'-i nudúdeh-i ooghu dilhts'íne bughu whenábonanyoot 'ink'ez dune lhane undudáne khe be 'ubuhulho whe soo ná'buhalh'en.

John dune too be 'ulh'en-un, hizilghí

14 Bulerwe Herod huyúlhni-un yulh 'údants'o Sizi ndulcho whe búlh nukhuni uzut. 'Ink'ez 'utni, “John dune too be 'ulh'en-un 'ut'en. Dazsai inle' 'ink'ez nahítna' 'et huwa Yak'usda ye ulhtus-i ooghi diz'ai whe 'út'en whunul'en te ne'út'en.”

15 Whulohne cha, “Elijah 'ut'en,” hutni. 'Et 'uyoonne cha 'uhutni, “'Uda' hukw'un'a Yak'usda be nus hóo'en-un 'ut'en,” hutni.

16 'Et bulerwe Herod whulh 'údants'o whe 'et 'utni, “John dune too be 'ulh'en-un 'ut'en. Ootsi sba k'uhiníntsel inle' da', nakhítna',” ni.

17 Herod dich'oh John dune too be 'ulh'en-un 'ahuyoo'alh huwá bulh'a ínle'. Huyulhghel 'ink'ez 'ahuyán'ai. Ndun ts'eke Herodias huyúlhni-un, 'en yughusda. 'En gha' yinla ínle!. Dulhutsin Phillip oo'at yuzih usda 'et huwa.

18 John dune too be 'ulh'en-un Herod lhk'uz te yulhni, “Yak'usda ooghuni k'uninyis whe 'int'oh nyulhutsin oo'at zih silda.”

19 'Et huwa oo'at Herodias John dune too be 'ulh'en-un yuts'u dutni 'ink'ez yuzoolhghel hukwa' ninzun. 'Et hoonts'i duki, Herod, 'en gha 'aw yuzoolhghel 'aít'oh.

20 Herod John dune too be 'ulh'en-un yé nuljut, t'eeonínzun John dune ts'ih'un dune unli, 'ink'ez Yak'usda oodune' 'unt'oh. 'Et huwa yugha 'óoli yoozílhts'ai hóont'i', 'et hóonts'i yoozílhts'ai totsuk oodzi dútults'uk.

21 'Et 'ilhudzin Herodias ooghá whults'ut Herod whuzdli dzin 'et dune dízti'ne, lhuganne moodih, 'ink'ez Galilee whut'enne dizti'ne tubulh bughu nusúya.

22 Herodias ootse' danínya 'ink'ez buba nidai. Herod 'ink'ez ooghu nusjáne tubulh buba hoonzoo. 'Et Lerwe Herod ts'eke uyúlhni, “Ndai sts'o ooka' dini, 'i ngha tísdlelh,” yúlhni.

23 Lhat whe yuts'u náhizya whe uyúlhni, “Ndai sts'o ooka' dini-i ngha tísdlelh lerwe be usdli-i lhulcho ngha tísdlelh,” yúlhni.

24 'Inka ts'ekeyaz 'az whenája 'ink'ez duloo yoodalhkut, “Di suba oots'u ka' doosni?” yúlhni, “John dune too be 'ulh'en-un ootsi,” yúlhni, ooloo.

25 Ts'eke 'ahoh lerwe yuts'u naóosja 'ink'ez uyúlhni, “John dune too be 'ulh'en-un ootsi 'andit 'ahoh tsets'ai be sgha nín'aih,” yúlhni.

26 'Et lerwe 'ahoh ni suli' 'et hoonts'i 'aw yuch'a tsédootni ait'oh, ooghu nusjáne bunalh yuts'u náhizya 'et huwa.

27 'Inka 'ahoh 'ilhoghun huwunli-un, 'adinlane dilhts'i ts'e whe yálh'a' John dune too be 'ulh'en-un ootsi whusaínoo'alh wheni. Huwunlí-un, 'adinlane dilhts'i ts'e whénya 'ink'ez John dune too be 'ulh'en-un yutsi k'únintsel.

28 Tsets'ai bé nan'ai 'ink'ez ts'eke yutl'a yánkai. 'On 'un ts'eke duloo t'l'a yánkai.

29 'Et John dune too be 'ulh'en-un yugha hodul'ehne huyulh 'údants'o ooozi hikunásdil 'ink'ez 'ahayalhti.

5,000ne dunene Sizi huyoo'alh-i bugha nínla

30 'Et whel'a'ne whusanáhidil 'ink'ez Sizi te 'ilhuhozdil 'et hidáni' nts'oh te né'hust'en 'ink'ez ndet dune whubuhodalh'e'.

31 Lhane dune whusahúdulh 'ink'ez whenáhudilh 'et huwa Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh 'uhútf'ulh 'et hoonts'i búgha lhúwhulh'tit 'inka ndúbulhni, “'Uts'un uztoodilh nts'e whenich'oh 'úztit'elh-un, 'et la 'atsul naoolhyis.”

32 'Et nus ts'i be hutizki disoh ts'e whuz nehúninki.

33 'Et hoonts'i lhane dune huban'en hutizki whe 'ink'ez 'ahoh t'ehonínzun mbe 'unt'oh 'et huwa keyoh totsuk whut'enne lhane hilwus whe Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh butso 'et whuz hoolhghaz.

34 'Et Sizi ts'i be hainya whe lhane 'ilhozdil 'et 'ubunilh'en tube bugha té'ninzun 'ants'i 'usbaiyaz ooghulhídloh-i lé'hint'oh 'inka lhat-un 'et whubuwhéoodunilh'e'.

35 'Awet yoo 'ún hoozulh whe yugha hodul'ehne highu nindil 'ink'ez 'uhuyúlhni, “'Awet tube yoo 'ún hoozulh 'ink'ez njan disoh cha 'uhoont'oh.

36 Nyoonne dune nabalh'alh n'aho keyoh whutoh 'oho t'alh-i náhoodoket huyoo'alh-i hooloh 'et huwa.”

37 'Et Sizi ubúlhni, “'Nohni hiti'ulh-i bugha náh'aih dah.” 'Et huyoodulh'kut, “'Whuz uztidulh hukwa' ninzun 'ink'ez \$200.00 k'oh t'alh-i ts'onket 'ink'ez eh bugha 'úztialh?”

38 'Et hoonts'i Sizi uboodulh'kut, “'Lhes dáłtsuk aht'i whunulh'en.” 'Et nahuhoon'ai whe 'et 'uhuyúlhni, “'Kwulai' liba 'ink'ez nanki lho cha.”

39 Sizi 'et yugha hodul'ehne ubúlhni, “'Ts'iyawh dune lhelhdun nébunulhle 'ink'ez t'oyaz k'ut hudólts'i'.”

40 'Et dune nét'l'a hudilts'i' t'oyaz k'ut whunizyat whunizyai 'ink'ez kwulat whúnizyai whe lhaniwh te lhuhúsguz.

41 'Et Sizi liba 'ink'ez lho bulh yílhchoot ndo yak'uz ts'e yután'en 'ink'ez, “'Musi,” ni whe tenadidli. Lhes taidanyuz 'ink'ez yugha hodul'ehne whutahayólelh ha butl'a yánla. Nanki lho cha 'et ndúyinla whe butainínla.

42 Ts'iyawh 'uhan'al 'ink'ez 'uhunis dai.

43 'Et yugha hodul'ehne whunizyat 'on 'at nanki chalhyal dizbun-i lho 'ink'ez lhes bulh 'et nenínkat-i nahúyalhdzoo.

44 5,000ne dunene buts'ekoo' 'ink'ez bubuzkeh cha lhes huyan'al.

Sizi too k'ut nuya

45 'Ahoh Sizi yugha hodul'ehne ts'i be nábalh'a' 'ink'ez Bethsaida huwhútni keyoh whuz dutso whe balh'a' nyan tadatus ts'e whuz'ai. 'Et didut nyoonne 'ilhozdíline whe nábalh'a'.

46 Whenáhidil whe tenadutidli ha 'awet buch'a násja 'ink'ez dzulh k'uz ts'e whénaya.

47 'Awet húlgha suli', 'et ts'i be taniz hikelh 'ink'ez Sizi dich'oh yun k'ut 'unt'oh.

48 Yugha hodul'ehne 'ubunilh'en nilhts'i dulhyo hikelh tube hunint'i whe hut'o. 'Et bundada' yutilhkaí-un, 'et Sizi too k'ut uyalh whe nus whuz bughu ninya 'ankw'us bube nghoozya.

49 Hitilh'en too k'ut uyalh whe, “Dune tsin 'ut'en,” huninzun. Tube whé hunilhjoot 'ink'ez 'uhúlhdzul.

50 'Et Sizi 'ahoh bubulh yátilhduk, “Nohdzi ulhtus úlhtsi! Si 'ust'en. Whenulhjut íloh,” ubúlhni.

51 'Et ts'i bet bughu dénya. 'Et 'awet oozts'i 'ink'ez yugha hodul'ehne tube buba hooncha.

52 Whutsoda' liba dáyinla la 'et 'aw ts'ih'un nelhúhohoo'al, 'et huwa njan lhes ghun dahóoja-un budzi duts'un 'et huwa.

Gennesaret whut'enne undudáne Sizi soo ná'bulh'en

53 'Et bun k'ut yahúninki 'ink'ez keyoh Gennesaret huwhút'ni-un, 'et ts'i whehídinguz.

54 Ts'i be ha hándil whe 'ahoh Sizi nahuyóolhts'it.

55 Ndulcho nahúlghaz 'ink'ez nts'oh la Sizi usda huyulh 'údits'o 'oh ndudáne hik'ustez bulh hits'ú butule.

56 'Ink'ez nts'oh la Sizi nuya keyoh whuyaz k'us keyoh whuti k'us n'aho keyoh 'e'óoket-un whutoh dune 'ilhodúlh-un whuz ndudáne nébuhunle 'ink'ez Sizi híghu téduclih, “Nyunaih 'ants'i ooban 'et ndudáne hit'a óonalh,” huyúlhni. 'Et mbene yut'aíznaine ts'iyawh soo ná'huja.

Sizi Lizwif butsoda'ne whubuhodalh'e'-un huwu yalhduk

7 1 'Et Phariseene 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne tubulh Jerusalem ts'e hándilne Sizi higha óozdil.

2 'Et hubonilh'en whulohne Sizi yugha hodul'ehne dula tsun bulh 'uha'alh. 'Uda' Phariseene 'et, “Me” huwhút'ni inle' 'inka buts'ú ha huhon'ai.

3 Phariseene 'ink'ez 'on 'awh Lizwifne ts'iyawh butsoda'ne whubuhodalh'e' whuz un'a 'uhint'oh ts'ih'un un'a dula tunáhugus te za 'uhá'alh.

4 Ooket bayoh ts'e ha nahudulh te la' huldoh 'et 'ants'iya 'uha'alh. Lhat-un buba hoosdzi tené' hut'en, dulubot, dude oosa', 'ink'ez 'uyoo huyé buta'ut'en-i cha, dulili cha, soo buba' hoont'oh k'un'a za tunáhuyugus.

5 'Et huwa Phariseene 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne Sizi huyoodulhkut, “'Et dáhoont'oh huwa ngha hodul'ehne netsodáne

whuneodalh'e' k'un'a lhe'hust'en 'ink'ez dula tunálhuhusgus whe 'uha'alh?"

6 'Et Sizi ubúlhni, "Alha' 'azi Isaiah nohghun nus hón'en whe 'unohúlhni, 'Dune duba 'uzoo' na'dudil'íne,' whuz un'a nohghun 'uk'e 'ánguz inle' Yak'usda 'utni,

'Ndunne dughuni be sba hodilhti',

'et hoonts'i 'aw budzi yo whe buba 'alha' lhe'úst'oh.

7 Sts'un téni hunilhdzun doo ka 'uhutni,

ndi yun k'ut dune yugha né'ulh'ai-i,

'i Yak'usda ooghuni huyilh'i whe dune whubuhodulh'eh.'"

8 'Et Sizi 'utni, "Yak'usda dughuni noht'l'a ídan'ai, 'i 'aw lhoozúlhts'ai 'ink'ez yinka dune' whubuhodalh'e'-un, 'et ook'úne' 'uht'en, tsets'ai, lubot, 'ink'ez 'uyoo be buta'whut'en-i tunáhghus-un, 'oh ndúhoont'oh-un, dune whubodulh'eh."

9 'Et 'on 'un cha Sizi 'utni, "Tube 'uyoo 'ahli Yak'usda dughuni noht'l'a ídan'ai oola díhtni, 'ink'ez nohnich'oh be dune hodulh'eh-i, 'i za nulht'i whe whubodulh'eh.

10 'Et Moses 'uk'u néyuzguz-i njan ndutni, 'Mbá 'ink'ez nloo bulh hubudólhti,' 'ink'ez 'Mbe la duloo k'us dubá dzoh ts'e bughu yatílhduk-un 'en daóotsa huba 'unt'oh.'

11 'Et hoonts'i hoonli duloo 'ink'ez dubá ye búla tit'elh-i dune yut'i de 'ink'ez 'en 'Corban 'uhoont'oh,' ní de (ndi 'Corban' Lizwifne bughuni 'et dakelh k'un'a 'Yak'usda ooch'e,' ni whe 'utni),

12 'aw duloo 'ink'ez dubá bulh bula oot'en whuch'a whubodulh'e whe' dahni.

13 'Et huwa Yak'usda ooghuni 'aw lhoozúlhts'ai 'ink'ez ook'ú nulhe'zaht'en. Whuz un'a dune whúbunulhtun lhat-un whe 'udun cha nohnich'oh nohk'un'a ne'aht'en."

Nts'en'a la lubeshi ts'ilhchuk

14 'Et 'ilhozdílne Sizi doo cha za, "Anih! Soo zúlhts'ai ts'iyanne 'ink'ez noheni taóodolts'it," ubúlhni.

15 "Ndai la dune hiyilhchúk-i 'aw oogha lubeshi ólhchoot 'aít'oh, 'et hoonts'i ndai dune buts'u haídults'it-i, 'i gha lubeshi hilhchuk.

16 Mbene la oodzeh hoonline, 'enne huyoozólhts'ai!'"

17 'Ilhozdílne butá ha nája 'ink'ez yoh daninya, yugha hodul'ehne hígha hódul'eh yé yaílhduk-i hukwa huyoodulhkut.

18 'Et 'ubulhni, "Nohni cha eh 'uyoonne k'un'a, 'aw noheni taóodolts'it 'aít'oh? Di la dune yu'alh-i, 'i gha lubeshi olhchoot 'aít'oh.

19 'Aw oodzi be lhéyuskat oobut be yúkuk 'ink'ez ooyust'e oots'aha' náyakat, whuz un'a 'utsi'-i neyust'e táhanakat.”

20 'Et 'on 'un cha ubúlhni, “Di dune ts'uhaiduldults'uk-i, 'i gha nts'i' ulih.

21 'Et dune budzi yo whuz de 'aw beni lhe'ízoo', 'uyoon dune 'at bulh lubeshi hilhchuk, ts'eke bulh ninta' hut'ih, nehughan cha 'ut'en,

22 'uhundunut'ih, 'uyoonne ch'e' ha' huninzun, hoontsi' k'un'a túne' hut'en, dune nahuna'ah cha 'uhut'en, hoontsi' tune' hut'en, 'uhoolnih cha, Yak'usda ch'az yahalhduk, 'ududílti', 'ink'ez huwusni.

23 'I ts'iyawh dune budzi yo ts'e ha dúlts'it-i, 'i gha lubeshi hilhchuk.”

'Udun keyoh ts'eke ooba 'alha 'uhoont'oh-un

24 'Et Sizi whenája whe Tyre 'ink'ez Sidon huwhút'ni-un keyoh 'oh whunat ts'e naoosja. 'Et 'ilhoghun yoh danínya 'ink'ez usda, 'uyoonne t'ehonózin hukwa lhe'nízun. 'Et hoontsi' 'aw buch'a ntool'ih 'aít'oh.

25 'Ilhoghun ts'eke ooyats'e ntsi'-i nudúdeh-i ooyudínda Sizi yulh 'údits'o whe yughu ninya 'ink'ez yubut nachánitno.

26 Ndun ts'eke 'uts'iz de haínya 'ink'ez 'en Greekne buk'uyálhduk 'ink'ez Phonecia, Syria whuz'ai, 'et whuzdli-un 'unt'oh. 'Et Sizi yughu tédudlih whe yúlhni, “Ntsi'-i nudúdeh-i syats'e oots'u ha naíninyoot.”

27 'Et hoontsi' Sizi ts'eke uyúlhni, “Ts'oodunne cho bubé' ts'oolh'alh. 'Aw ts'ih'un lhe'hóot'oh ts'oodunne huya'alh-i ts'ílhchoot 'ink'ez lhike gha ts'óo'alh 'aít'oh.”

28 'Et yúlhni, “Moodih, 'alha' dini, 'et hoontsi' whuloh te lhike hoontsi' ludab t'ah yun nakat-i ts'oodunne yughá oo'ulh-i huya'alh.”

29 'Et Sizi ndúyulhni, “'Et ndúdinja-un huwa nyoh ts'e naíndalh ntsi'-i nudúdeh-i nyaz yuyáhanadidzut.”

30 'Ink'ez duyoh ts'u whe naja 'ink'ez ooyaz lili k'ut 'usti ntsi'-i nudúdeh-i yuyáhanadidzut.

Dune lhe'dústs'o 'ink'ez yalhulhduk unli, 'en Sizi soo ná'yinla

31 'Et doo cha Sizi keyoh Tyre huwhút'ni whunat 'ut'en inle' 'ink'ez Sidon huwhút'ni 'oh whuya lhuséya whe whunizyat-un bukeyoh whutulh lhuséya 'ink'ez Galilee Bun whuz oozya.

32 'Ilhoghun dune lhe'dústs'o 'ink'ez yalhulhduk cha 'unt'oh, 'en Sizi highu hinílhya 'ink'ez Sizi highu tédudlih yuk'udólni ha.

33 'Et Sizi bughe' 'udun nénilhya whe yudzeh 'ádilga, 'úntizo, 'ink'ez dune yutsoola t'aíznai.

34 Sizi ndo yak'uz ts'e yután'en, yughudzoh 'úja whe tenadudli 'ink'ez dune yulhni, “Ephphatha!” ndi lizwif bughuni 'et “Mba dáha' doolts'it” ni whe 'utni.

35 'Ahoh dune 'udits'o nasdli' 'ink'ez soo yálhduk cha nasdli'.

36 “Khun te dune dóhni' junih!” ubúlhni. 'Awet, “Dah” ubúlhni, 'et hoonst'i 'on nus huwu yahalhduk.

37 'Ink'ez ts'iyawh tube cho buba hooncha, “Sóo 'usdla ts'iyantsuk né'whulh'en, lhe'dústs'one 'uhudits'o 'ink'ez yal hulhdúkne cha yahalhduk 'ubulhstsi,” hutni.

Sizi 4,000ne ghá' nin'ai

8 ¹ 'Oh da' dzin dune lhane 'ilhuhozdil 'awet 'ut'alh-i gak sulí' whe Sizi yugha hodul'ehne, “Anih,” ubudáni' 'ink'ez ubúlhni, ² “Ndunne dune bughá' te'nuszun. 'Awet tat dzin sulh 'úhit'en 'ink'ez huyoo'alh-i hooloh.

³ 'Et nduhínt'oh whe buyoh ts'e whenábis'a' de nahidulh whe la bukaootoodeh. Whulohne tube nilhdzaz de ha hándil 'et huwa.”

⁴ 'Et yugha hodul'ehne huyoodulhkut, “Ndo ho dune luhoot'ih, nts'e suba 'ut'alh-i nats'ólelh lhe'hultsukne dune gházti'alh wheni.”

⁵ 'Et Sizi uboodulhkut, “Daltsuk lhes sut'e aht'i?” 'Et huyúlhni, “Lhtak'ant'i lhes sut'e.”

⁶ 'Et 'ilhozdílné yun hudólts'i' bubulhni. Lhtak'ant'i lhes yílchhoot 'ink'ez, “Musi,” ni whe tenadidli. Tánidizyuz 'ink'ez yugha hodul'ehne butainínla whutahayólelh ha, 'ink'ez dilhst'íne butahinínla.

⁷ Lho ntsool-iyaz hut'i, 'i cha Sizi “Musi,” ni whe yuba tenadidli 'ink'ez yugha hodul'ehne, “Whutahayólelh,” bubulhni.

⁸ Ts'iyanne 'ahan'al 'ink'ez 'uhunisdai. Yugha hodul'ehne lhtak'ant'i chalyal dizbun 'i highá 'oz'al-i nahuyalhdzoo.

⁹ 4,000ne at'en 'ahan'al. 'Ink'ez Sizi whe nábalh'a'.

¹⁰ 'Ahoh yugha hodul'ehne bulh ts'i be náhidil 'ink'ez keyoh Dalmanutha huwhút'ni-un whuz yanáhuski.

Phariseene huwa 'ít'en-un duba hooleh hukwa huyoodulhkut

¹¹ 'Et whulohne Phariseene Sizi highu nindil 'ink'ez hidulhyoh whe dunini' huyóolhdzih whe huyóodúlhkut, “Huwa 'ít'en-un 'uhóonleh 'alha' Yak'usda ntl'a hón'ai de huwa t'éts'onoozeh ha.”

¹² Sizi tube hibadzo 'údija 'ink'ez ubúlhni, “Di ha 'andit dunene huwa 'ít'en-un hukwa hitis'en? 'alha' nohdúsní 'aw ndi yun k'ut whudune'ne ndúhoont'oh-un huhoo'en ait'oh.”

¹³ 'Et buch'a nasja ts'i be nája 'ink'ez bun k'ut nyan whenáki.

**Huwohle' Phariseene 'ink'ez Herod bulhes untuldoh-i,
'i ch'a ubúlhni**

14 Yugha hodul'ehne lhes nahodilhnoh 'ilho liba za ts'i be húlh'ai.

15 'Et Sizi bugha 'utni whe, “Huwohle', 'ahoolhyiz khuhdli Phariseene 'ink'ez Herod bules untuldoh-i ch'a,” ubúlhni.

16 'Et lhulh yáwhehunilhduk, “'Aw lhes lhst'ít'ih 'inka 'utni.”

17 'Et Sizi daja hutni la 'uda' t'oonínzun 'et 'úbulhni, “Di ha lhes lháht'ih-un huwa yalhduk, 'awhuz t'oonuzúhzun k'us noheni t'alhodúlhts'it nohdzi 'awhuz eh duts'un whe' dahni?

18 Nohna hoonli 'aw lhózi'h'en, nohdzeh hóonli whe lhe'duzahts'o. 'Aw eh whunalhuzulhni?

19 5,000ne dune kwulai' liba butaidísyuz whe daltsuk chalhyaal dizbun 'i dune yughá'oz'al-i nalhdzoooh ínle'?” “Whunizyai 'on 'at nanki,” huyúlhni.

20 “'Ink'ez lhtak'ant'i liba 4,000ne dune butaidísyuz, daltsuk chalhyaal dizbun-i highá 'oz'al-i nalhdzoooh ínle'?” ubúlhni. “Lhtak'ant'i,” huyúlhni.

21 'Ink'ez ubúlhni, “'Et 'awhuz eh noheni t'alhodúlhts'it?”

Bethsaida 'et Sizi dune hoos'én-un hoo'en nayulhtsi

22 'Et Sizi yugha hodul'ehne bulh keyoh Bethsaida huwhútni-un whuz hoozdil whe 'ilhoghun dune hoos'én-un, 'en Sizi highu hinílhya 'ink'ez highu tedudlih yut'aoonalh ha.

23 Sizi hoos'én-un yula ilhchoot 'ink'ez keyoh whuch'a yúlhya whe lhch'az dune yuna k'é nzo 'ink'ez yuna k'údilhni 'ink'ez yoodulhkut, “Hadih hon'en eh?” yúlhni.

24 Dune yután'en 'ink'ez 'utni, “A, dune 'ants'i duchun lé'hint'oh whe 'oh nuhúdlh.”

25 Sizi doo cha za lhch'az dune yuna k'údalni 'ink'ez ndo yutan'en yulhts'i. 'Et 'ahoh hoo'en nasdli' 'ink'ez ts'iyaitsuk ooba hooltsai.

26 'Et Sizi yuyoh ts'e whenáyalh'a' 'ink'ez khuni ulhtus-i be uyúlhni, “Bethsaida ts'e nátonja' junih 'ink'ez 'et whut'enne budóni' junih!”

Sizi mbe unli 'et Peter huwu yalhduk

27 'Ink'ez yugha hodul'ehne bulh Caesarea Philippi keyoh whuz whe hándil. Hidulh whe uboodulhkut, “N'awh dune sghu yahulhduk te, mbe usdli hutni?”

28 'Et yugha hodul'ehne huyúlhni, “Whulohne 'uhutni John dune too be' 'ulh'en-un 'int'oh. 'Uyoonne 'uhutni Elijah 'en Yak'usda

whusaítilh'alh-un 'int'oh. 'Uyoonne cha Yak'usda be nus hoo'enne 'ilhoghun 'int'oh hutni."

²⁹ 'Ink'ez yugha hodul'ehne ubúlhni, "Nohni do' mbe 'ust'oh dahni?" 'Et Peter 'uyulhni, "Nyun Gri^e 'int'oh."

³⁰ Sizi khuni ulhtus 'i be ubúlhni, "Si sghun dune dóhni' junih!"

Dzoh nutizut-un, 'ink'ez datítsah-un, 'et Sizi huwu yalhduk

³¹ 'Et 'awet Sizi yugha hodul'ehne whubodulh'eh 'ink'ez ubúlhni, "Yinka Dune Ye' lhat-un whe dzoh nuhítildzut. 'Utso whudilhdzúlhne, lubret moodihne 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne cha ts'iyawh hika lhe'untszilh. Hituzilghel 'ink'ez whulh tát dzin dunádutádalh."

³² Soo ts'et cho ubúlhni, 'et Peter 'udun neinlhti 'ink'ez huwa' yudáni'.

³³ Sizi yugha hodul'ehne buts'un nálh'a 'ink'ez Sizi Peter hukwa' yúlhni, "Satan st'a nenínyaih! Ndi yun k'ut hoonli za ghu nuní ninizut. 'Aw Yak'usda ooch'e' ooghu nuní lhnuzinzut."

³⁴ 'Et Sizi 'ilhozdilne 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh, "Anih," ubúlhni, "Mbe suntiyalh hukwa' ninzun-un dich'oh duba moodih naoodle' ait'oh. Dutulalhgus yudutootan 'ink'ez suntooya'.

³⁵ 'Et mbene la si sanus duk'un'a za hukwa' ninzunne, 'enne 'aw 'ilhiz wheni hukhoona' ait'oh. 'Et hoonts'i mbe si 'ink'ez sughuni unzoo-i gha cha ye khuna-i nintainin'ai de, yutilhyih whe 'unt'oh.

³⁶ Di suba dunne oogha oolts'it, ndi yun k'ut nduhoolcho whe oogha whults'ut de, 'ink'ez duzul nintainilhte de?

³⁷ K'us di suba duzul yuk'elha yolhchoot?

³⁸ 'Andit yuk'e dinzutne lubeshi 'uhut'en 'ink'ez dune ts'eke bulh ninta' hut'ih hinli, 'et hoonts'i mbe la si 'ink'ez sughuni cha yukaya unli de, Yinka Dune Ye', 'en cha yukaya tileh, lizas bulh ooBá oots'u ha yánduz-i toh whusanája de."

9 ¹ 'Et 'ubulhni, "Alha' nohdusni, ts'iyanne Yak'usda ye úlhtus-i be hik'úne' 'ut'en-i whusáwhutilts'ulh, whulohne njan dilhts'ine hoti'elh dahútitsa whutso."

Sizi 'uts'un un'a be hóodiltsai

² Lhk'u tat dzin inle' whe Sizi, Peter, James 'ink'ez John dulh húbutilhdil ndo dzulh k'uz dulh ubílya. 'Et hinilh'en whe 'uts'un un'a be hóodiltsai.

³ Oonaih be hóodiltsai 'ulhyul k'et yus 'et nduja ndi yun k'ut soo tunasguz-i ba nus 'ulhyul sulí'.

^e8:29 Ndi oozi' "Yak'usda nets'ítillh'a-un" ni whe 'utni.

4 'Ink'ez khuntsul Elijah 'ink'ez Moses bulh Sizi hizih usyin 'ink'ez huyulh yálhduk whe hubotilh'en.

5 'Et Peter Sizi bulh yátilhduk, “Nehodulh'eh-un hoonzoo whe' hoont'oh njan uzdilhts'i. Ta nimbali nohba nets'oooleh, 'ilho nyun mba, 'ilho Moses ba, 'ink'ez 'ilho Elijah ba.”

6 Peter daja dutinelh 'aw t'éwhunúszun tane hult'oh bugha 'únjaz k'et 'et huwa 'utni.

7 'Ink'ez khuntsul kw'us buk'índe 'ink'ez ndo kw'us toh ts'e yaztílhduk, “Ndun sich'oh sYe' 'unt'oh, tube ook'esi, oozúlhts'ai,” whutni.

8 'Et 'ahoh dunat nuhúyuz'en 'aw 'uyoonne luhí'elh, Sizi 'en za bubulh 'út'en.

9 'Et dzulh k'ut nyo nanáhidil whe Sizi khuni ulhtus-i be ubúlhni, “Khun te 'uyoonne dóhni' junih! Ndet hooch'én-un, Yinka Dune Ye' dunadutádalh 'et whuts'un.”

10 Hik'un'a 'uhuja 'ink'ez dich'oh 'alhgoh howu yawhehúnilhduk, “Khuni ‘Dazsai 'ink'ez dunadutádalh?’ di ni whe 'utni?” hutni.

11 'Ink'ez Sizi huyoodulhkut, “'Et Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne di ha 'utni Elijah 'en 'udechoo whusatíyalh?”

12 Sizi 'et ubúlhni, “Elijah 'alha' 'udechoo whusatíyalh ts'iyantsuk lhaóodutileh ha. 'Et hoonts'i di ha Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i 'et ndutni 'Yinka Dune Ye' dzoh nutízut 'ink'ez hits'o dilh'oh ne'hutilh'en?”

13 'Et hoonts'i nohdúsní Elijah 'uda' whusaínya 'ink'ez dune nts'en'a hukwa' huminzun te, né'huyulh'en. 'Et Yak'usda be 'udustl'us k'ut whuz un'a 'uk'u núwhusguz íne!”

Ts'oodun ntsi'-i nudúdeh-i ooyudinda-un, Sizi soo ná'yinla

14 'Et Sizi yugha hodul'ehne butananja whe, lhané dune bughu 'ilhozdil 'ubunilh'en 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne yugha hodul'ehne budulhyo 'uhutni.

15 'Ilhozdílné Sizi hitilh'en ibulh buba hooncha whe hidudílhghaz 'ink'ez, “Hadih,” huyúlhni.

16 Sizi Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne uboodulhkut, “Di ghun budulhyoh 'udahni?” ubúlhni.

17 'Ilhozdílné 'ilhoghun dune butahaínya, “Nehodulh'eh-un sye' ntsi'-i nudúdeh-i ooyudínda 'et huwa 'aw yaoolhduk 'aít'oh 'inka nts'o whúsasti.

18 'Et ndet la ntsi'-i ooyédinda ooba hoolhtus de, 'et yun nadúldus, huwus ooza ha núldoh, dughoo lhúduk'us, 'ink'ez lhts'edunukw. Ngha hodul'ehne ntsi'-i nudúdeh-i hiyáhanahinooyoot, 'ubudúsní 'et hoonts'i 'aw 'uhuyooleh 'aít'oh.”

19 'Ink'ez Sizi uyúlhni, “'Aw nohni dune nohba 'alha' hot'e' 'aít'oh! Dáwhuldzoh nohzih tisdalh? Dawhuldzoh nohtoh tisdalh sudutáhts'o whuts'un 'ink'ez nohba 'alha' tist'elh? Ts'oodun ndiz sts'un túlhtih!” ubúlhni.

20 'Inka highu hinílhti. 'Et ntsi'-i nududeh-i yuyudínda-un Sizi yutilh'en ibulh, 'ahoh ts'oodun ookaootizut 'ink'ez nadílduz, 'ink'ez huwus ooza ha nuldoh whe núkallhoh.

21 'Et Sizi oobá yoodulhkut, “Dáwhuldzoh ndun ts'oodun 'et dunt'oh?” yúlhni. “Ntsool da' whuts'un,” ní oobá.

22 “Lhat whe ts'oodun yuzoolhghelh hukwa' yulh'en. Too be cha yuzoolhghelh hukwa' yulh'en 'ink'ez tsídunoh cha' yulh'en. Soo' tanlelh de, negha té'ninzeh 'ink'ez nela 'ineh!”

23 “A,” yúlhni, “Soo 'úlcho 'i be be 'alha' 'uhoont'oh 'int'i de, mbene la ooba 'alha' 'uhoont'oh ut'íne ts'iyantsuk ne'hutit'en-un buba huwa lhótilhna!”

24 'Ahoh oobá oonatsultoo' hoonli whe 'utni, “SMoodihti be 'alha' 'uhoont'oh 'ust'i. 'Et hoonts'i sla 'ineh, 'on nus 'ultus-i be 'alha' 'uhoont'oh-i oost'e' ha, 'et hukwa' nuszun.”

25 'Et Sizi whutilh'en 'ilhozdílné bughá holhghaz whe 'ahoh khuni ulhtus-i be ntsi'-i nudúdeh-i hukwa' yudáni!, “Ntsi'-i nudúdeh-i lhe'hudúst's'o 'ink'ez yalhuhulhduk ilh'í-un, ts'oodun ooyáhanaindaih nyudúsni, 'ink'ez doo cha 'on 'at ooyunádondzit junih!” yúlhni.

26 'Et ntsi'-i nudúdeh-i ndun ts'oodun yuka ootilhdzut, 'ink'ez tube cho yudalhtlut, 'alhdzul, 'ink'ez yuyáhanadide. Ts'oodun 'ants'i dazsai 'et ndúja. 'Et huwa lhane, “Dazsai whe 'unt'oh,” hutni.

27 'Et hoonts'i Sizi ts'oodun yula ílhchoot 'ink'ez ndo 'úyinla 'ink'ez ts'oodun dunadija.

28 'Et hukw'elh'az Sizi yoh danínya whe yugha hodul'ehne whu'iz huyoodulhkut, “'Et dáhoont'oh huwa wheni ntsi'-i nudúdeh-i 'aw oots'u ha náts'inooyoot ait'oh?”

29 'Et Sizi ubúlhni, “Mbene la tenadudline, 'ink'ez soo hóonihne, 'enne za ntsi'-i nudúdeh-i ndi k'un'a 'unt'oh-i nahuyuntuyukw.”

Sizi datitsah-un doo cha huwu yalhduk

30 'Et keyoh whuch'a nahusdil 'ink'ez keyoh Galilee 'oh whuya lhunáhusdil. Sizi nts'e whénnya ts'e dune t'éoonózin hukwa lhe'nízun,

31 yugha hodul'ehne hubodulh'eh 'et huwa. 'Ink'ez ubúlhni, “Yinka Dune Ye', 'uyoonne dune t'l'a hitilhtelh 'ink'ez hituzilhghelh. Hizilhghi hukw'elh'az whulh tat dzin 'et dunadutádalh.”

32 'Aw daja ni whe 'utni t'ehonuszun 'ink'ez huyé nuljut 'aw huyoodolhkut 'aít'oh.

Mbe suba netoh 'uk'enus dune uncha-un unli

33 'Et keyoh Capernaum huwhútni ts'e whuz nahóosdil. Yoh danáhandil whe Sizi yugha hodul'ehne uboodulhkut, “Ndanit ti ts'idulh whe, di za ghu yalhduk whe dahni?”

34 'Aw t'ehudusnih, ti 'et lhdulhyo 'uhudutni, “Mbe suba netoh 'uk'enus dune uncha-un unli?” 'Et huwa t'ehudusni.

35 Sizi nátl'a dida' whe whunizyane 'on 'at nane yugha hodul'ehne, “‘Anih,’ ubudáni' 'ink'ez ubúlhni, “Mbe la 'uk'enus dune uncha-un tileh hukwa' ninzun de, 'en 'udek'oh oole' huba' hoont'oh, 'ink'ez ts'iyanne natné'tit'en.”

36 'Et Sizi 'ilhoghun ts'oodunyaz yílhchoot 'ink'ez bubut nénilhya 'ink'ez yunasúni whe ubúlhni,

37 “Mbe la si sgha ndun ts'oodun danílhti de, si dasúnilhti whe' hoont'oh, 'ink'ez mbe dasúnilhti-un, si iloh dasútalhtelh. Sutílh'a'-un, dahinilhti whe' hoont'oh.”

Sizi ubúlhni, “Mbe la nech'az úlhditni 'en neba 'unt'oh”

38 'Et John uyúlhni, “Nehodulh'eh-un, 'ilhoghun dune nyoozi' be ntsi'-i nudúdeh-i dune butsu' ha naídulhdoh, 'en uznilh'en. ‘Etsul ooneh ts'utni,’ 'aw nebulh lhe'ust'en 'et huwa.”

39 'Et Sizi ubúlhni, “‘Aw whuch'a nahyoot iloh, mbe la soози' gha huwa 'ít'en 'uwuhulh'en-un, 'aw hukw'elh'az dzoh k'un'a sghu yaoolhduk 'aít'oh.

40 Mbe nech'az úlhditnine, wheni nets'ó ditni whe' 'unt'oh.

41 Nohni Gri ooch'e'ne 'ahli huwa dune too nohgha nílhdzo de, 'en Yak'usda ooba 'uk'elha yutaleh-i 'aw nintayo'alh ait'oh.

42 'Et 'ilhoghun ts'oodun ooba 'alha' 'ust'oh-un 'ink'ez dune lubeshi be sch'a yulhti de, ndun dune ts'oodun tank'us un'a wheyúntilhtun 'et whutso huyúlh tatse oolh'is 'on nus soo' hoont'oh.

43 'Et nla 'i gha lubeshi 'inla de, k'unint'as! Nla k'uz za 'int'i whe yak'uz whénya de whuz 'ilhiz hutanalh, 'et mba hootázoo'. Lhch'az nla bulh kwuncho yo ts'e whénya de 'uk'enus mba hootátsi!, whuz kwun nalhnusne whe 'unt'oh.

44 Whuz whe usgo dalhusa, 'ink'ez kwun nalhnusnoh.

45 'Et nke 'i gha lubeshi 'inla de, k'unint'as! Nke k'uz za 'int'i whe yak'uz whénya de whuz 'ilhiz khutanalh, 'uk'enus mba hootázoo'.

Lhch'az nke bulh kwuncho yo ts'e whénya de 'uk'enus mba hootátsi', whuz kwun nalhnusne whe 'unt'oh.

46 Whuz whe usgo dalhusa, 'ink'ez kwun nalhnusnoh.

47 'Ink'ez nyuna 'i gha lubeshi 'inla de, ha nín'aih! Nyuna k'uz za 'int'i whe Yak'usda ook'úne' whut'en-un whénya de, 'uk'enus mba hootázoo'. Lhch'az nyuna bulh kwuncho yo ts'e whényuhano de, 'uk'enus mba hootátsi', whuz kwun nalhnusnoh whe 'unt'oh.

48 Whuz whe usgo dalhusa, 'ink'ez kwun nalhnusnoh.

49 Ts'iyanne hudílhk'un whe 'udechoo lisel hik'u núdzh. 'Et whuz un'a ts'iyanne dzoh nutizut whe' hoont'oh.

50 Lisel unzoo whe 'unt'oh, 'et hoontsi' lisel oonalhuwhúlhni 'ulhih te, nts'en'a doo cha lisel oonawhúlnih uztílhtselh? Whuz un'a nohdzi ootsi' junih 'ink'ez nohbulh dune ts'un nohdzi dóghel."

Dune lhghu dilhts'íne lhch'á nahusdilh 'et huwun Sizi hubodulh'eh

10 ¹ 'Et Sizi whuch'a nasja 'ink'ez Judea 'oho nenínya 'ukoh Jordan whanch'az ts'e. 'Et lhane dune yugha óozdil. 'Ink'ez whutsoda' datni la whuz un'a doo cha za hubodulh'eh.

² Whulohne Phariseene highu nindil 'ink'ez huyóolhdzih whe huyoodulhkut, "Nedíni dune, bughá whunt'ai du'at lahudootnih ha?"

³ 'Et Sizi 'utni, "Daja ni whe Moses khuni nohtl'a ídan'ai inle?"

⁴ 'Et 'uhuyúlhni, "Moses bugha óonin'ai dune 'udustl'us 'uk'u néyuzguz-i be du'at duch'a nayólhtelh."

⁵ 'Et Sizi ubúlhni, "Stabe nohdzih duts'un 'et huwa ndi khuni Moses nohba 'uk'e yánguz.

⁶ 'Et hoontsi' 'udechoo Yak'usda ts'iyaitsuk 'inla whe dune 'ink'ez ts'eke cha 'ubinla.

⁷ 'Et huwa dune dubá 'ink'ez duloo bulh buch'a óoya', 'ink'ez du'at zih ooda'.

⁸ 'Et nuhult'oh 'ilho hutileh, 'on 'un whe nane lhuhíloh, 'ilho huzli'.

⁹ 'Et huwa mbe la Yak'usda lhghá buninlane, dune lhch'a nabohólelh junih."

¹⁰ Yoh danáhandil whe yugha hodul'ehne Sizi dáhoont'oh la doo cha hukwa huyoodulhkut.

¹¹ 'Et ubúlhni, "Dune mbe la du'at 'ún tizno 'ink'ez 'uyoon ts'eke ghu nasda de, 'uyoon ts'eke bulh ninta' tit'elh whe 'unt'oh.

¹² 'Et ts'eke duki 'ún tizno 'ink'ez 'uyoon dune ghu nasda de, 'uyoon dune bulh ninta' 'untih."

Sizi ts'oodunne buk'udílhni 'ink'ez buba tenadudli

¹³ 'Et ts'oodunne Sizi ts'un ubúhoozdla buk'udólni ha, yugha hodul'ehne ts'oodunne whusaínlane hukwa' bodáni'.

14 'Et Sizi whunalh'en whe whuts'u dutni 'ink'ez yugha hodul'ehne ubúlhni, “Whute ts'oodunne sts'ó toodilh. Khun te dah budóhni' junih. Yak'usda whe lerwe unli-un whuz dilhts'ine, ts'oodunneyaz duhúlt'oh whe' hint'oh.

15 Soo ts'ih'un 'alha' nohdúsní, Yak'usda whulerwe unli ts'e, Yak'usda bulerwe unli-un 'aw ts'oodunneyaz k'un'a lhuhuhóolhchulh de, 'aw whuz dahóoya' ait'oh.”

16 'Et ts'oodunne ts'iyawh bunasuni 'ink'ez 'ilhoghun hinli whe buk'událni 'ink'ez buba tenadidli.

Dune hoonzoo' 'unt'oh-un

17 'Et Sizi ti tizya whe 'ilhoghun dune yuts'u tílhgai 'ink'ez yubut dugwutsi be nenínya 'ink'ez yoodalhkut, “Dune hodulh'eh-un unzoo-un, dast'en whe 'ilhiz khutisnalh-un whuch'a ootásdoh?”

18 'Et Sizi uyúlhni, “Di ha sudíni, unzoo-un sudíni? 'Aw 'ilhoghun unzoo-un hooloh. Yak'usda 'en za unzoo whe 'unt'oh.

19 Khuni Yak'usda noht'l'a ídan'ai-i t'eninzun: nezolhghelh junih, dune k'us ts'eke bulh ninta' 'ont'en junih, 'undunont'ih junih, honts'it junih, 'e' holhts'it junih, 'ink'ez mbá cha nloo cha hubudólhti!”

20 'Et dune 'utni, “Nehodulh'eh-un chilh usdli whuts'un, ndi khuni ts'iyawh ook'úne! zust'en.”

21 'Et Sizi yuk'entsi' whe yunalh'en 'ink'ez uyúlhni, “Ilhoghun za whuyit 'int'oh, naindalah 'ink'ez 'int'i-i ts'iyawh be 'óonket 'ink'ez sooneya tel'enne gha níndzaih, tulalhgus ilhchoot 'ink'ez 'anih, se' 'ut'en k'oh tune' ónt'en ha sunanyalh. 'Et de yak'uz hoonzoo-un, 'et whuch'a ootálhdoh.”

22 'Et dune ndi khuni yudánts'o whe ni sulí, 'ink'ez ts'odi unli whe natisja tube hoonzoo' 'unt'oh 'et huwa.

23 Sizi yugha hodul'ehne bunilh'en 'ink'ez 'ubulhni, “Dáhoont'oh huwa whúlna' whe hoonzoo' 'unt'ohne, Yak'usda whe lerwe unli-un dahútidulh.”

24 'Et yugha hodul'ehne ndi khuni hudánts'o whe buba hooncha. 'Et hoonts'i Sizi whuz hiyilh whe ndutni, “Suzkehke dahoont'oh la huwa whúlna' whe duzooneya 'i za hit'az 'unt'ohne Yak'usda whe lerwe unli-un, 'et dahútidulh.

25 Khuna-i cho, camel huyúlhni-i, 'aw 'ughabátsulh yukaóolget ait'oh. 'Et whuz un'a dune hoonzoo' 'unt'oh-un, 'on nus ooba huwa whúlna Yak'usda whe lerwe unli-un datíyalh huba.”

26 'Et yugha hodul'ehne tube buba hooncha 'ink'ez lhoohoodulkut, “Mbe suba doojih?”

27 'Et Sizi 'ubunilh'en 'ink'ez ubúlhni, “'Et dune ba 'uhóneh 'aít'oh, 'et hoonts'i Yak'usda ba ts'iyantsuk huwa lhúhoonlna' whe' hoont'oh.”

28 'Et Peter yatílhduk, “Whunilh'en, ts'iyaitsuk oolazditni 'ink'ez nyuts'un tizdil.”

29 'Et Sizi ubúlhni, “A, ts'ih'un nohdúsni, mbe la duyoh huwu tizya-un 'ink'ez dulhutsinke, k'us dulhtuske, duloo, dubá, du'at, duzkehke, k'us duyun k'ut te, si sgha 'ink'ez khuni unzoo-i k'uz ts'iyantsuk whula ditni de, 'ink'ez suntizya de, nus de 'on nus
30 lhai oot'l'a náitikulh: yoh 'ink'ez bulhutsinke, bulhtuske, ooloo, buzkehke, 'ink'ez ooyun k'ut cha 'ink'ez dune huye túzilalh cha nus de 'ilhiz hutinalh.
31 'Et hoonts'i lhane 'udechoo 'unt'ohne 'udek'ez hutileh, 'ink'ez 'udek'ez online, 'enne 'udechoo hutileh.”

Sizi datitsah-un whulh tat huwu yatílhduk

32 'Awet Jerusalem ts'u ti hidulh Sizi 'en yugha hodul'ehne butso uyalh whe bugha 'únjaz, 'ink'ez hidulh whe hunílhjoot. 'Et Sizi yugha hodul'ehne whunizyane 'on 'at nane 'udun nébunlna 'ink'ez nus de bulh daóotanelh-un, 'et huwun bubulh yálhduk.

33 “Soo zúlhts'ai, Jerusalem ts'uztidil 'ink'ez Yinka Dune Ye', Lizwif lubret moodihne 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne butl'a ihítihlhelh. Datítsah wheni hiba nahutiyeh 'ink'ez 'udun yun k'ut whut'enne butl'a ihítihlhelh.

34 Highu tidloh, highu dútazoh, huyootálhtsus 'ink'ez hituzilhghelh. 'Et tat dzin inle' de, dunadutádalh,” ubúlhni.

James 'ink'ez John bulh Sizi huyoodulhkut

35 'Et James 'ink'ez John bulh Zebedee ooye'ke Sizi highu nin'az 'ink'ez huyoodulhkut, “Nehodul'éh-un ndai nts'o ookwa' ts'utni-i neba whutanlelh hukwa 'uzninzun.”

36 Sizi uboodulhkut, “Ndet nohba 'uwwhutisdlelh hukwa' nahzun?”

37 'Et 'uhutni, “Yak'uz 'uk'enus dínti' ts'e sinda de, nzih tákelh 'et hukwa' nítzun, 'ilhoghun 'en nailhni ts'e 'ink'ez 'ilhoghun 'intl'us ts'e.”

38 'Et Sizi ubúlhni, “Sts'u hukwa' dahni 'aw t'éoonuzúhzun. Lubot be tísnelh-i soo tilah oohtnai' 'ink'ez be too bé' uzya soo tilah too be' óolhneh?”^f

39 “Soo la 'uts'ooneh,” huyúlhni. 'Et Sizi ubúlhni, “Lubot be tísnelh-i nohni cha tíhtnelh whe' 'unt'oh. 'Ink'ez too bé' uzya whuz un'a too bé' tilhnelh.

^f10:38 “Nts'en'a la dzoh nutíszut whuz un'a la dzoh nohzut eh?” ni whe 'utni.

40 'Et hoonts'i nailhni ts'e sghu tidalh, 'ink'ez 'intl'us ts'e sghu tidalh, 'aw si huwá hos'alh ait'oh, buba lhawhúdulyane buba' hoont'oh.”

41 'Et 'on 'unne whunizyane yugha hodul'ehne, James 'ink'ez John bulh buba dzoh 'uhudija.

42 'Inka Sizi ts'iyawh, “'Anih,” hubudáni' 'ink'ez ubúlhni, “T'eeonáhzun 'udun yun k'ut whut'enne butoh, dune tso whudilhduzhul unlíne, 'enne dune buk'ut moodih hinli. 'Ink'ez bumoodih unline, cha bumoodih hinli.

43 'Et hoonts'i 'aw whuz un'a iloh nohni 'aht'oh. 'Ilhoghun nohtoh dune uncha-un tileh hukwa' ninzun de, nohba ne'út'en-un cha oole' whuba' hoont'oh.

44 'Ink'ez nohtoh 'ilhoghun 'udetso tileh hukwa' ninzun de ts'iyanne e'ulhna oole' huba' hoont'oh.

45 Yinka Dune Ye', 'en hoonts'i 'aw ooba né'whutit'en huba whusálhiyal. 'Et hoonts'i dune ba né'tit'en 'ink'ez buba datítsah 'et whe ts'iyawh nabootakulh.”

Dune hoos'en-un Bartimaeus huyúlhni, Sizi hoo'en nayulhtsi

46 Jericho ts'e hoozdil whe Sizi yugha hodul'ehne tubulh nahutisdil lhane 'ilhozdílne cha 'ut'en. Dune hoos'en-un Bartimaeus huyúlhni-un, Timaeus ooye', ti whuzih usda datso.

47 Sizi Nazareth whut'en-un 'óh whuya uyalh 'et whundants'o, 'ahoh hazulh whe 'utni, “Sizi David oots'u hainzut-un sgha té'ninze!”

48 Lhane t'edoosnih huyulhni. 'Et hoonts'i 'on nus 'aldzul whe 'utni, “Sizi David oots'u hainzut-un sgha té'ninze!”

49 Sizi lhgha nenínya 'ink'ez, “'Anih dúhni,” ubúlhni. 'Et dune hoos'en-un hika huyih, “Hoonínt'i' 'ink'ez dudinyaih, 'anih nyúlhni,” huyúlhni.

50 Duluglok ts'ahayít'oh, dudinya 'ink'ez Sizi yuts'óozya.

51 Sizi yoodulhkut, “Ndet mba' whutisdlelh sts'u hukwa' ninzun?” “Nehodulh'eh-un doo cha hoos'en naoosdleh,” yúlhni.

52 “Naindalh, si sts'un be 'alha 'uhoont'oh-i be soo ná'inja,” yúlhni. 'Et 'ahoh dune hoo'en nasdli' 'ink'ez Sizi ti yuntizya.

Whuníni whe Jerusalem ninya

11 ¹ Awet Jerusalem whénghun hidulh whe nat-un keyoh Bethphage 'ink'ez Bethany whulh 'et shus Olive be hóodzi-un, whuz nehúnindil. Sizi nane yugha hodul'ehne whébalh'a' whe ubúlhni, ² “Keyoh whuyaz nohanch'az whuz'ai-un whuz ah'us. Whuz oozah'az, yeztliyaz, donkey huyúlhni, whutso dune yak'ulhídoh-i, 'et whédint'i, k'unah'uk 'ink'ez diz 'ulhdlooh.

³ Dune, ‘Di ha ‘et ndaht'en?’ nohúlhni de, ‘NeMoodihti yuka' ninzun’ doohni!. 'Aho nohtl'a yoolhtelh.”

⁴ 'Et whe hán'az 'ink'ez keyoh 'et yeztliyaz nahuyilhti 'ilhoghun yoh dati whédint'i, 'i k'u náhúyan'uk.

⁵ 'Et núdilhne hubuhoodulhkut, “Daht'en whe 'aht'en yeztliyaz k'unah'uk?” hubuhútni.

⁶ Sizi buba náhizye' k'un'a 'ubuhútni 'et t'ehudínel 'ink'ez bula huditni.

⁷ 'Et Sizi yeztliyaz highu hinílhti whe whulohne duluglok hiba hik'élhbal 'ink'ez Sizi yuk'étl'a dida!.

⁸ Lhane duluglok ti 'et hinulhbulh. Whulohne cha 'ul k'us 'ut'an k'u nuhídut'as-i, ti nahídulhdilh.

⁹ Dune Sizi hitso 'udulhne 'ink'ez hik'oh údulhne ts'iyawh húzulh whe 'uhutni,

“Yak'usda ba whudólhti!”

NeMoodihti boozi' gha whusaínya-un,

'uk'enus hoonzoo-un ooghá whults'ut.

¹⁰ Netsoda' David oolerwe keyoh 'et hoonzoo-un oogha holts'it.

NeMoodihti boozi' be whusawhútilts'ulh 'inka Yak'usda ba ts'odólhti!”

¹¹ 'Et Sizi Jerusalem keyoh neninya whe Lizwif bulugliz whucho ts'e danínya 'ink'ez ndulcho núyuz'en. 'Awet náwhendunilghel 'et huwa Bethany huwhútni-un ts'e whunizyane 'on 'at nane yugha hodul'ehne whuz bubulh whefn'az.

Duchun mai kwa' hunúlhye, 'i Sizi yek'é hanya

¹² 'Om bun Bethany whuch'a nahusdil whe Sizi ooye'ílts'ul.

¹³ Nilhdza' 'et mai cho chun nílh'en oot'an hoonli. 'Et yughu ninya whe mai ntálhchulh ha. Yughu ninya whe 'ut'an za 'unt'oh 'awhuz oomai' hooloh.

¹⁴ 'Et Sizi mai chun uyúlhni, “'Aw 'on 'at dune nyumai' hoo'alh 'aít'oh!” 'Et ndutni whe yugha hodul'ehne hidántso.

Sizi Lizwif bulugliz whucho ts'e tizya

¹⁵ 'Et Jerusalem ts'e hoozdil, Sizi Lizwif bulugliz whucho daninya. 'E'óoketne 'ink'ez ooketne ts'iyawh tenábuninyoot. Sooneya lhk'e nádudzaihne buludab cha náneniz'ai, 'ink'ez dut'ai be óoketne cha,

¹⁶ 'ink'ez 'aw lugliz hoonli nuhóole' hukwa lhe'nizun.

¹⁷ 'Ink'ez Sizi dune whubodulh'eh whe ubúlhni, “Yak'usda be 'udustl'us k'ut 'uk'u whusguz,

‘Njan syoh ts'iyanne tenadudli bayoh 'úhoont'oh,’ ni.

'Et 'uw'húhla 'undunut'ihne bayoh whuzúlhtsi!”

© 1996 David C. Cook

(11:8)

18 'Et lubret moodihne 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne hodánts'o whe hizoolhghelh-un hukó nuta tube huyé nilhjoot ts'iyanne 'ilhozdíflne hubodulh'eh buba hooncha 'et huwa.

19 Nadálhghel whe Sizi yugha hodul'ehne bubulh Jerusalem whuch'a nahusdil.

Mai chun gha húhodul'eh

20 'Om bun bundada' ti hidulh whe mai cho chun hinilh'en. Ooghih tubulh 'ats'o disuz.

21 Peter whunalni whe Sizi bulh yátilhduk, “Nehodulh'eh-un nilh'en nyoo mai cho chun bulh ookw'ehanya disuz,” yúlhni.

22 'Et Sizi ubúlhni, “Njan whunaoolhni, Yak'usda nohba 'alha' oot'e'.
23 Ts'ih'un nohdusni, ndi dzulh 'i la' dóhni', ‘Dudilts'it 'ink'ez yatoo k'tut tailts'it,’ nohdzi yo whe 'aw nawh lhe'nahzun de, 'ink'ez nohba 'alha 'uhoont'oh de, dawhútanelh dahni, ts'iyawh nohba 'et ndó tanelh.

24 'Et huwa' nohdúsní, tenadahdli de, 'ink'ez hoonli ha' dahni te 'alha' nahzun whe nohgha tíkulh nahzun de, ndai la ooka' dahni-i nohgha tíkulh whe 'unt'oh.

25 'Ink'ez sahyin whe tenadahdli de, 'uyoonne ts'un nohba dzoh de buba n'ún whutulhdilh 'et la nohBá, yak'uz úsda-un, nohni cha nohlubeshi nohba 'un yutoolhdilh.

26 'Et hoonst'i 'uyoonne buba n'ún lhotulhdulh de, nohBá, yak'uz úsda-un, 'aw nohlubeshi nohba 'un yutoolhdilh 'aít'oh.”

Sizi be 'ut'en k'oh 'et hukwá hoodulhkut

27 'Et cha za Jerusalem ts'e nahoosdil Sizi Lizwif bulugliz whucho nuya whe lubret moodihne, Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne, 'ink'ez dune tso whudilhduzhne, Sizi highu nindil,

28 'ink'ez hiyoodulhkut, “Nedini ndai gha dune ando 'int'oh whe njan ndint'en-un? Mbe nghá whunin'ai whe 'int'en?”

29 'Et Sizi ubúlhni, “'Ilhohgun hukwa nohoodutaskut. 'Et sudáhni de, 'et nohdutasnelh ndai gha dune ando 'ust'oh whe njan ndust'en.

30 John dune too be' 'ulh'en-un mbe yutl'a hón'ai whe dune too be 'úlh'en inle', Yak'usda tilah k'us dune tilah yugha óonin'ai? Sudahni.”

31 'Et didutch'oh dutoh hukw'u nahúhulhye' whe njan nduhútni, “ ‘Yak'usda yugha óonin'ai,’ ts'utni de, 'et la dooni', ‘Di ha John nohba 'alha' lhe'dusni?’

32 K'us ‘Dune yugha óonin'ai ts'utni de,’ ” dudune'ne be bé hunuljut huwa, ts'iyawh dune t'ehonínzun John dune too be 'ulh'en-un, 'en Yak'usda be nus hoo'en-un unli inle'.

33 'Et huwa Sizi huyúlhni, “'Aw t'ets'onúszun.”

Sizi 'et ubúlhni, “'Si cha mbe sghá whunin'ai-un 'aw nohdósní 'aít'oh.”

Mai ha níyeh k'et whulh'aíne bugha whúts'odul'eh

12 ¹ 'Et Sizi khuni be nawhutnuk-i be whuts'odul'eh-i, bubulh yálhduk, “'Ilhoghun dune, 'en la mai ha níyeh-un, mai ts'ekoo too' lhih-i, 'ananla. Duchun ha niyeh be whuna'niztl'oo. Tsa k'et ha hónkaih mai taha whúndunutnih-un huba, 'ink'ez yutíst'en-un cha 'uhóonla. 'Et dune ghu whulh'ai 'ink'ez la nilhdza' keyoh ts'e whenádija.

² 'Et mai oontajin néwhuninzut whe de 'ulhná-un 'ilhoghun 'en la mai ha níyeh k'et butl'a hónlane buts'ú whe yalh'a', oonajin-i ooloh oots'itookat huba' hoont'oh-i ha.

³ 'Et mai k'et butl'a hónlane 'ulhna huyílhchoot yahúyalht'o 'ink'ez hoonli highálhilel whe whenáhinanyoot.

⁴ Doo cha 'uyoon 'ulhna whuz whelh'a'. Tse be nahínilh'uz hitsi ts'e nalh'uz whe ka húyulhtsi, hukwayá hoonli k'un'a 'uhuyínla whe whenáhinanyoot.

⁵ Doo cha 'uyoon 'ulhna whuz whelh'a'. 'En hizilghí. Lhane 'uyoonne cha 'et ndúbuhinla whulohne ubuhoolht'ah 'ink'ez whulohne cha ubuhangan.

⁶ 'Et hoonts'i 'Ilhoghun duye' yuk'e nsí'-un 'et usda. 'En cha 'udek'ez whuz buts'un whe yálh'a', 'Sye', 'en la hidólhti', ni 'inka.‡

⁷ Nyoonne mai k'et butl'a hónlane 'et 'ulhodútni, 'Ndun njan mai k'et ooch'e'-un, 'en ooye' 'únt'oh. 'Anih, ts'uzoolhghelh. 'Et ooye' oots'í tikulh-i ts'iyawh nech'e' oole!'

⁸ 'Inka huyílhchoot, hizilghí 'ink'ez hizi 'i la ha níyeh k'et tenáhinino.”

⁹ 'Et Sizi uboodulhkut, “Daóoneh suba mai k'et whulh'aí-un? Whusanája, 'ink'ez la ndunne ts'iyawh hubooghan, 'ink'ez mai k'et 'uyoonne ghu hólh'a'.

¹⁰ 'Aw Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i ook'u yálhuzulhduk? 'Et ndutni,

‘Ndi tse yoh 'uwhulh'éne 'ún hidutilh'uz-i,
‘uk'enus ooka dáhotni-i sulí!'

‡ 12:6 Njan mai k'et ha níyeh-un humoodih 'en Yak'usda 'unt'oh, 'ink'ez ooYe' 'en Sizi Gri 'unt'oh. 'Et mbe la bugha hólh'a'ne, 'enne Lizwif bumoodihne 'uhint'oh ni whe 'utni.

11 'Et Moodihti whuz un'a 'uhóonla.

'Ink'ez neba hooncha whe' hoont'oh.' ”

12 'Et Sizi huyólhchoot hukwa' hut'en t'ehonínzun didut buch'az yálhduk whe dune hodalh'e', 'et hoonts'i dune 'ilhozdíline ehunuljut 'inka Sizi dalhúhuyilel whe whenáhidil.

Yun k'elha huhoohl'i-un hukwa' hoodulhkut

13 'Et whulohne Phariseene 'ink'ez Herod oodune'ne cha Sizi khuni be huyoolhgooh ha hits'ú whe bahalh'a'.

14 Sizi highu nindil whe 'uhutni, “Dune hodulh'éh-un t'ets'onínzun ts'ih'un za' danelh. 'Aw 'uyoonne daja huntizilh-un huwu ni l'hínlo. Dune dant'óhne hoonts'i lhubunílh'en 'et hoonts'i Yak'usda beni k'oh ts'e huwun khuni 'alha' 'unt'oh-i be whúbodilh'eh. 'Et nedíni, Roman keyoh whumoodih oots'un yun k'elha ts'uhoolh'i 'uk'elha ts'uholh'eh k'us 'awundooh?”

15 'Et hoonts'i Sizi huyoolhgooh hukwa' huyulh'en t'eeonanzin, 'inka 'ubulhni, “'Et di ha sóolhdzih? Sooneya st'ah'aih noos'en si.”

16 'Ilhoghun sooneya yutl'a ín'aih. 'Et Sizi uboodulhkut, “Mbe oonin 'ink'ez boozi' cha ook'usguz?” 'Et 'uhuyúlhni, “Keyoh whumoodih Caesar huyúlhni-un 'unt'oh.”

17 'Et Sizi ubúlhni, “Caesar ooch'e'-i oots'un 'uk'elha whulh'i, 'ink'ez Yak'usda ooch'e'-i, Yak'usda ts'un 'uk'elha whulh'i.” 'Et tube buba hooncha.

Nat ts'ukhít'naih huwun 'oodulhkut

18 'Awet Sadduceene, Sizi highu nindil. 'Enne la 'uhutni, “Dats'úzsai 'ink'ez 'aw nats'ukhótnah 'aít'oh.”

19 'Enne huyoodulhkut, “Nehodulh'eh-un Moses nets'o k'e yanguz, 'Dune oo'at hoonli-un dazsai de, 'ink'ez buzkeh hooloh de, dazsaí-un bulhutsin tsandilh yughu nooda' dazsaí-un, ba buzkeh hole' ha.’

20 'Et lhtak'ant'ine lhulhutsinke hónle', 'udetso whudilhdzulh-un, 'at 'ut'i 'awhuz buzkeh hooloh whe dazsai.

21 'Et yuk'oh whúdilhhdzulh-un, tsandilh yughu nasda. 'En cha buzkeh hooloh whe dazsai. 'Et whulh tat-un cha whuz un'a za 'uja.

22 Lhtak'ant'ine lhodunildzulhne whe highu dálts'i', ts'iyawh bubuzkeh hooloh whe yahádla. 'Udek'ez ts'eke cha dazsai.

23 'Et huwa yaidláne dunazdutádulh dzin, k'us mbe suba oo'at tileh, ts'iyawh highu dálts'i'?”

24 'Et Sizi budani', “Tube 'uts'un un'a 'uduhni. T'eeonuzáhzun huwa 'udahni. Yak'usda ye ulhtus-i 'ink'ez ooguni 'uk'eguz-i t'énuzuhzun, 'et huwa 'uduhni.

25 Yaidláne dunahudidil te, ndo yak'uz lizas le' hint'oh. Dune 'ink'ez ts'ekoo 'aw lhgho dilts'i' whe' hoont'oh.

26 'Et hoontsi' yaidláne dunáhudutádulh huwun, Moses 'uk'u néyuzguz-i 'aw eh ook'u yalhúlhdi whus dilhtán-i toh whudizk'un whe Yak'usda yulh yalhduk inle'? Moses Yak'usda ndéyulhni, 'Si 'ust'oh Abraham ooMoodihti 'ust'oh, Isaac cha ooMoodihti 'ust'oh, 'ink'ez Jacob cha ooMoodihti 'ust'oh.'

27 Khunane buYak'usda 'unt'oh, 'aw yaidláne buYak'usda iloh 'unt'oh. 'Et huwa tube nanihta' whe 'aht'oh."

Khuni neba yútluhizye'-i 'uk'enus dízti'

28 Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguz-un, whusainya 'ink'ez ubudántso 'ink'ez t'éoonínzun Sizi Sadduceene soo ubudáni!. 'Inka Sizi yoodulhkut, "K'us ndai khuni neba yutulhúhizye'-i k'us dízti'?"

29 'Et Sizi uyúlhni, "Ndi 'uk'enus dízti'-i, 'Israel oodune'ne, oozúlhts'ai, neMoodihti Yak'usda unli, 'ilhoghun Moodihti 'unt'oh.

30 Yak'usda nyuMoodihti ndzi ndulcho-i be, nzul ndulcho-i be cha, nyeni ts'iyawh 'ink'ez nyunut'i be cha ook'eonsi'.

31 Bulh nanki khuni higha né'ulh'a-i 'Nyunch'oh k'e nainsi', whuz un'a nyulh dune cha buk'eonsi'. 'Aw 'uyoo khuni higha né'ulh'ai-i ndi nanki ba nus dízti'-i hooloh."

32 'Et Moses ooghuni 'uk'u néyuzguz-un, Sizi 'ulhni, "Nehodulh'eh-un soo' dinja! Khuni 'alha' 'unt'oh-i be yailhduk! 'Udédoh Moodihti 'en za Yak'usda unli, 'aw 'uyoonne Yak'usda lhíloh.

33 'Ink'ez dune dudzi ndulcho 'i be Yak'usda k'eootsi!, dudeni ts'iyawh be cha, duzul be cha, oonut'i ts'iyawh whe cha 'ink'ez dich'oh k'e natsi! whuz un'a dulh dunene buk'eootsi!. 'Et 'uk'enus neba hooncha nanki khuni higha né'ulh'a-i ook'úne' ts'oot'en. Khuna-i 'ink'ez 'uyoo hoonliyaz loodel k'ut Yak'usda gha dizk'un, 'i ba nus whudízti!."

34 Sizi t'éoonanzin dalcho 'i be whunih k'un'a 'udíja 'et uyúlhni, "Awet Yak'usda whuLerwe unli whenghoh 'int'oh." 'Et hukw'elh'az 'aw 'udun hukwa lhúhuyoodílhkulh huyéntsaz 'et huwa.

Gri nts'en'a 'en David oots'u haínzut-un, 'et huwun hika huyoodulkut

35 'Et Sizi Lizwif bulugliz whucho dune hodulh'eh whe 'ubulhni, "Nts'en'a Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne, 'Gri 'en David oots'u hainzut-un 'unt'oh,' hutni?

36 'Et David Ndoni 'i gha la 'et ndutni,

'Moodihti 'en sMoodihti 'úyulhni nailhni ts'unk'us sinda.

Nch'az ditnine buk'ut nke
naóolhyis mba ubooselh 'et whuts'un.'

³⁷ David dich'oh, 'Smoodihti,' yúlhni, 'et nts'en'a Gri David ts'u haínzut-un oole?'" 'Oh dunene huhoont'i' whe hidants'o.

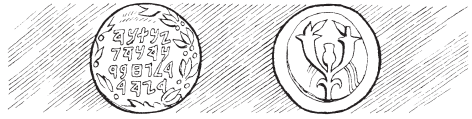
**Sizi dune ubúlhni, "Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne,
buch'a kháhdli"**

³⁸ 'Et Sizi hubodulh'eh whe ubúlhni, "Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne, 'enne buch'a kháhdli. 'E'óoket-un dune toh nahúchun t'l'asus yiz be húdilh'ts'i, 'ink'ez dune ubudólhti'-un hukwa húdúdúl'en.
³⁹ Lugliz hunt'il'elh-un, 'et 'utahaoodit'aih, 'ink'ez dune dadulh te, 'et cha k'us whúdiziti'-un, 'et didut nátl'a hududaih.
⁴⁰ Tsandilh cha khábonit'oh, 'ink'ez buyoh bugha ha whúhut'aih. 'Ink'ez ncha ná'hadudil'i whe sa' cho tenahududli. 'Et hukw'elha 'on nus buba nahutideh whe' hint'oh."

Tsandilh sooneya huwa nín'ai-un

⁴¹ Lizwif bulugliz whucho sooneya dekat-un, 'et la Sizi usda, 'ink'ez 'ubunilh'en sooneya dehúle. Lhane hoonzoo' 'unt'ohne, sooneya lhai whe dehúya'aih.

⁴² 'Et 'ilhoghun tsandilh tel'en-un, 'óh whuya uyalh, 'ink'ez nanki sooneyayaz dénalhdil.^h

(12:41)

⁴³ 'Et Sizi yugha hodul'ehne ts'un bé' buntilhni 'ink'ez ubúlhni, "Nohdúsní ndun tsandilh tel'en-un, ndunne ts'iyawh buba nus lhai deyán'ai whe 'unt'oh.

⁴⁴ Ndunne 'uyoonne huye hóonzoo' 'unt'oh-i, ch'utukat-i, 'i 'uhuyulh'en dehúyule. 'Et hoonts'i ndun 'aw 'i yut'i-i yuk'otinalh, 'i ts'iyawh deyán'ai."

Njan Lizwif bulugliz whucho gak whutáleh-un, 'et Sizi huwu yalhduk

13 ¹ 'Et Sizi Lizwif bulugliz whucho 'az nadalh whe 'ilhoghun yugha hodul'eh-un uyúlhni, "Nehodulh'eh-un whunilh'en, njan lugliz whucho 'ink'ez tse cha lhé'uldzoo' 'i be 'uhóolya."

² 'Et Sizi 'utni, "Njan yoh whucho whuz'ai whunilh'en eh? 'Aw 'ilho tse hoonts'i lhk'ulhdutás'al ts'iyawh nadúntijulh whe' hoont'oh."

^h12:42 Ndi sooneya 'uk'enus tsudíti' 'i 'unt'oh.

**Dune ye túzilalh 'ink'ez dzoh núzut
bulh huwun ubulh yátilhduk**

3 'Et Lizwif bulugliz whucho whanch'az shus Olive, 'i k'ut, 'et Sizi usda. Peter, James, John, 'ink'ez Andrew te disoh Sizi huyoodulhkut.

4 “Nedíni nkede 'uwhutánelh? 'Ink'ez nedíni ndet huwa t'ets'ontázin daóotanelh whe 'et neóotalts'ulh?”

5 Sizi ubúlhni, “Huwuhli dune nanohnoo'ah junih.

6 Lhane dune whusahúdulh 'ink'ez soozi' gha 'uhudutinelh, 'Gri 'ust'oh!' 'Et nduhutni whe dune lhane nahunti'ah.

7 'Et hoonts'i nohgha 'óojas junih. Nilhdukw dune lhutigan whulh 'udahts'o de, 'ink'ez nilhdza' lhuhugan whulh 'údahts'o de, 'et ndo honeh huba' hoont'oh. 'Et hoonts'i 'awhuz whula toh iloh, 'awhuz 'udun cha whusawhútikulh.

8 Lhelhts'un keyoh whut'enne, lhch'az nehúdutadulh, 'ink'ez lhelhts'un lerwe be 'ustlénne cha lhch'az nehúdutadulh. Lhelhdun yun cha nuhútinah, dai cha whutáleh 'ink'ez dune dzoh nulhotildeh. 'Et nduwhút'en suli' te, t'ewhúntáhzin 'on nus hooncha tune' whutit'en. 'Et dzoh nutideh-un 'awet whe' whut'en.

9 Nohnihch'oh huwohle! Keyoh huwunline but nenóhotalelh 'ink'ez lugliz nohoohootalht'oh. 'Et si sgha moodihne 'ink'ez lerwene cha bubut nenóhotalelh. 'Et Si sghu t'ewhunoozeh.

10 'Ink'ez 'udechoo ndi yun k'ut ndulcho whe dune ts'iyawh khuni unzoo-i ghun bubulh yatiduk.

11 'Anóhuhan'ai 'ink'ez nahiyílh-un but nenóhnilhti de dája dutihnelh-un huwu ni oohle' junih 'ink'ez nohdzi dóghel.

'Et neóninzut te, nohza dánkát, 'i be la yaoolhduk. Ndoni 'i yatilhduk 'aw nohni iloh 'udutihnelh.

12 Dune dulhutsinke dahútitsah-un huwá botalelh. Bubáke cha, duduzke 'et ndúbotilh'elh, 'ink'ez ts'oodunne cha, dudusne buch'az náhulhya 'ink'ez dahátitsah-un huwá botalelh.

13 Si sunihdulh huwa ts'iyanne nohts'o dutitni. 'Et hoonts'i 'udek'ez whuts'un whulh nudalya'ne za hudutijih.”

'Uk'enus Be whéwhunujut-un

14 “'Inka 'uk'enus bé whunujut-un, 'aw ooba lhe'hóot'oh-un, na'whudit'en de, (Ndi yuk'ú yalhdúkne soo cho noheni taóodolts'it. Daniel, Yak'usda be nus hoo'en-un, 'uda' húwu yailhduk ínle'). Judea dilhts'ine shus k'uz ts'e tse hutoolhdilh.

15 Dune duyoh bun k'utⁱ usda de, 'aw duyoh ts'e nunátidalh 'ink'ez duch'e' yutileh-i nayitálhchulh 'et hoonts'i ooneh ait'oh.

16 'Ink'ez dune ha níyeh k'et 'ut'en-un cha yoh ts'e duluglok hunaóoda' ait'oh.

17 'Et ts'ekoo, yazba 'unt'ohne, 'ink'ez duzkeh e'ulht'úkwne cha, tube buba hoontsi' tileh.

18 'Ink'ez ténadoohdli khít nohbe' honeh whuch'a.

19 'Et Yak'usda yun 'inla 'et dzin whuts'un 'aw lhe'whúsne 'ink'ez 'et 'ulcho 'i be whutsoda' hiye dzoh nulhuzut-i, 'i be dzoh notideh.

20 'Et hoonts'i neMoodihti 'oh dzin k'oh ná'hoonla. 'Et ndúlhinél de, 'aw 'ilhoghun hoonts'i doojih ait'oh. 'Utahábanlane, bugha' hoonla hoondukw whulhts'ih.

21 'Oh de dune ndunóhohutni de, 'Nulh'en Gri njan usda!' K'us, 'Ngut usda!' nohoútni de, nohba 'alha' 'uhudooni' junih.

22 'Et Gri na'dudil'íne, 'ink'ez nus hoo'enne na'dudil'íne cha, lhat te huwa 'ít'en 'ink'ez hooncha túne' hutit'en Yak'usda 'utáhabanlane, 'enne hoonts'i nahunoo'a hukwa' hutit'elh.

23 'Ahoohliz hóohli! Ts'iyantsuk whutsoda' nohdásni!''

Yinka Dune Ye' whusatíyálh-un

24 "Et 'oh de dune dzoh nuhuzde,
hukw'elh'az sa dulhgus tileh,
'ink'ez 'ulhdzis ooza' cha 'aw be lhoohoost'en tileh.

25 Sum cha nántikulh 'ink'ez yat be hóolhtus-i,
'i be nuhótitnah.

26 'Et de Yinka Dune Ye', kw'us toh bé whunujut ye ulhtus-i bulh 'ink'ez Yak'usda oots'u ha yánduz-i be hóodutaltsilh.

27 'Ink'ez dulizas whusabutilh'alh nus de, n'az de, nooz de, 'ink'ez ndaz de, yun k'ut ndulcho whe 'ink'ez Yak'usda 'utahábanlane 'ilhúbuhootálelh 'et wheni."

Mai cho chun, oomai' fig huyulhni-i, oogha whúts'odul'eh

28 "Mai, fig huyulhni, ooduchun, 'i be nawhutnuk be whuts'odul'eh-i, ts'ih'un un'a bodulh'eh. Ndi 'i 'unt'oh, oozischum ulughih te, 'et 'awet oot'an whulih, 'i gha t'ewhunáhzun 'awet shin nilhdukw sulí'.

29 'Et nohni cha whunulh'en de, né'whutit'en-un whunulh'en de, 'et la whuz un'a t'eeonóhzin 'awet nilhdukw, datih whuzih 'uhoont'oh.

³⁰ Ts'ih'un un'a nohdusni, 'andit whudizulhne 'aw yalhihitásdla, 'et ndó tanelh-un ts'iyawh lhawhúdutanelh, 'et whuts'un.

³¹ Yat 'ink'ez ndi yun k'ut cha gak whutaleh. 'Et hoonts'i sghuni 'aw gak lhtisdleh.”

³² “'Et 'aw dune t'eeonúszun ndet dzin k'us nts'owhuya 'uhunit'oh-un whusaóotilts'ulh. 'Aw lizas yak'uz dilhts'íne k'us Yak'usda ooYe' cha t'ehonúszun, 'uBá dich'oh za t'eeonínzun.

³³ 'Ahoohyiz huwahli 'ink'ez tenadahdli. 'Aw t'eeonuzúhzun nts'oh de whusaóotilts'ulh.

³⁴ 'Et dune nilhdza' keyoh ts'e whinya le' le' hoont'oh, 'ink'ez yuba 'ut'éenne 'et nébuninla 'ilhone hinli whe dude 'ut'en 'uhoooh'en ha, 'ink'ez 'et dati ghunli-un uyúlhni, ‘Soo cho huwonle!’

³⁵ 'Et whuz un'a nohdúsni, huwahli! 'Et nts'oh de yoh humoodih whusanátidalh 'aw t'éeonuzúhzun, hulhgha tilah, tuzniz tilah, yukaih ts'un tilah, k'us sa haín'ai de tilah, k'us bundada' tilah.

³⁶ K'us 'aw hukwa' tse lhúwhuhlih 'ink'ez naníhtez de, nohche tilah nohmoodih nohghu naooja'.

³⁷ 'Ink'ez daja nohdúsni-un, 'et ts'iyanne cha budúsni, huwahli!”

Sizi yoo yo whútsul hikunúta hituzilghelh ha

14 ¹ Nat dzin whuz'ai Lizwifne butus lhuseya-un^J whewhúnahulni 'ink'ez lhes lhuntíldoh-i 'ut'alh-un, whe whúnahulnih cha, 'et lubret moodihne 'ink'ez Moses be 'udust'us 'uk'u nunáguzne, Sizi yoo yoh whútsul hikunúta hituzilghelh ha. ² 'Et 'uhutni, “Butus lhuséya-un, 'et whutoh iloh 'uts'ooleh doo ka la dunene lhtahohót'alh.”

Bethany 'et ts'eke Sizi k'unuts'útjul yutsi k'e yilhdzo

³ 'Ilhoghun keyoh wheyaz Bethany, 'et Simon ooka whulhjut íne'-un, leprosy huyúlhni, ooyoh Sizi yuzih usda. Na'ut'alh whe ts'eke k'unútsútjul dízti'-i tse bé ha hoogaz-i be súlhdzo 'ink'ez oodé' duldze yi'alh whe danínya. Yayányuz 'ink'ez k'unuts'útjul 'i Sizi yutsi k'e yilhdzo.

⁴ Whulohne dune hukwa' honílch'e 'ink'ez 'ulhodútni, “Di ha k'unuts'útjul 'ants'et ninta' yulh'ih.

^J 14:1 Nawhudizulh totsuk 'iluhodulh, 'ink'ez ndi 'usbai k'us unzoo-i nahayut'ulh. Njan whewhúnahulni 'oh da' Yak'usda yun k'ut Egypt whuch'a ha nábanla da'.

⁵ Diziti' whe da' be 'óket^k 'ink'ez sooneya tel'enne gha húyodzaih," 'ink'ez ts'eke tube cho hich'az yálhduk.

⁶ 'Et Sizi ubúlhni, "Oots'á ha lhozah'ai! Di ha teduhle? 'Ut'en unzóo-i sba 'inla whe 'unt'oh.

⁷ 'Ahoohyiz tel'enne nohnat whutáleh. Hukwá' nahzun totsuk bula tihtelh. 'Et si 'ahoolhyiz nohbulh lhétuzist'el.

⁸ K'u nuts'útjul-i syust'e yuk'é yilhdzo 'adutistelh wheni lhasúdinla. Ndun ts'eke 'aw 'on 'un ooneh ait'oh-un, 'et 'uhóonla whe 'unt'oh.

⁹ 'Alha' nohdusni ndi yun k'ut ndulcho whe ndi khuni unzoo-i nudútikat, ndun ts'eke 'uhoonla-un, 'et hukw'u naootitnuk 'et whe dune yunatilnih."

Judas Sizi be 'óotakulh-un lhaoodinla

¹⁰ Whunizyane 'on 'at nane yugha hodul'ehne, 'ilhoghun Judas Iscariot huyúlhni-un, 'en Lizwif bulubret bumoodih buts'ú whinya Sizi butl'a ítilhtelh ha.

¹¹ Dája ubúlhni-un huhóont'i' 'ink'ez sooneya hits'óози. Judas Sizi ye' óotakulh-un, 'et hukwa itís'en.

Sizi 'en yugha hodul'ehne butus lhuséya-un bubulh na'ut'alh

¹² 'Et 'udechoo dzin lhes lhuntíldoh-i nahut'úlh-un, 'et dzin 'usbaiyaz na'hitit'ulh-i naihizulghih, Lizwifne butus lhuséya-un huba 'unt'oh. 'Et Sizi yugha hodul'ehne 'uhuyúlhni, "Nts'e netalh'alh natant'ulh-i, 'i mba lházdutileh?"

¹³ 'Et Sizi nane, whébalh'a' 'ink'ez ubúlhni, "Jerusalem ts'e ah'us. Dune too na'á-un, 'en nohdudóya'. Yoh ts'ú tizya ts'e whuz bun tooh'as,

¹⁴ 'ink'ez yoh ooch'e'-un njan dúdohni', 'Dune hodulh'éh-un njan ndutni ndet sgha hodul'ehne bulh butus lhuséya-un huwa na'uztit'úlh-un yoh negho tálh'alh eh?"

¹⁵ 'Et dohyoh hooncha-un lháoodint'oh-un whunóhnoolhtun, 'et si naztit'úlh-i lhadóohleh."

¹⁶ 'Et yugha hodul'ehne Jerusalem ts'e whe hán'az 'ink'ez Sizi soo daja ubúlhni-un ts'iyawh whuz un'a nahoohóon'ai 'ink'ez butus lhuséya-un wheni lhahodinla.

¹⁷ Hulgha Sizi whunizyane 'on 'at nane te whusahándil.

¹⁸ 'Et na'hut'alh whe Sizi ubúlhni, "Ts'ih'un un'a 'unóhdusni 'ilhoghun nohtoh sulh ná'ut'alh-un se'óotakulh."

^k 14:5 Tel'enne ba 'ilhu yus k'ut yuk'elha 'it'en 'et 'ultsuk.

19 'Et yugha hodul'ehne budzi únduda sulí ' 'ilhoghun hinli whe huyoodulhkut, "Si eh 'usudíni," huyúlhni. 'Uyoon cha ndutni, "Si eh 'usudíni?"

20 'Et Sizi ubúlhni, "Whunizyane 'on 'at nane njan netoh dules sulh tunayuz'ai-un 'utinelh.

21 Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i 'et ndutni, 'Yinka Dune Ye', 'en datítsah. 'Et ye ónket-un, dalcho-i be ooba wheóonujut tileh.' Ndun dune 'aw lhuhóolel de, 'et da' 'on nus soo' hot'e' oole'."

Sizi 'udek'ez na'ut'alh

22 'Et na'hut'alh whe Sizi lhes yílhchoot yuba tenadidli 'ink'ez lhts'e danyuz. Yugha hodul'ehne bugha ínínla 'ink'ez ubúlhni, "Ndi ulhchoot, 'ink'ez 'ah'álh. Ndi syust'e 'unt'oh."

23 'Et lubot yílhchoot, 'ink'ez duBá "Músi," yúlhni. Butl'a yánkai 'ink'ez ts'iyawh huyitnai'.

24 'Ink'ez ubúlhni, "Ndi 'i suzkai' 'unt'oh. Lhane buba nadútilt'ih 'ink'ez 'i gha 'andit nohts'u nahizúsya.

25 Ts'ih'un un'a nohdúsni, ndi ts'ekoo too' 'aw doo cha za oosnai' ait'oh ndet dzin 'uyoo 'andidi-i ts'ekoo too' tiselh de, Yak'usda ook'úne' hutit'en 'et whuts'un."

26 'Et Yak'usda ooyun be híjun 'ink'ez ndo shus k'uz Olive be hódzi whuz whe hándil.

Sizi Peter 'ulhni, "T'esunuzínzun dutanelh"

27 'Ink'ez Sizi ubúlhni, "Andit 'ulhdzis nohni ts'iyawh ska yátillhleh, 'ink'ez ninta tilhwus, ndi Yak'usda ooghuni ndutni,

'Et huwa Yak'usda 'en 'usbai ghunlí-un oot'aitasnalh 'ink'ez ndi 'usbai ts'iyawh yaitálh'us.'

28 'Et dunadusja hukw'elh'az de, yun k'ut Galilee ts'e nohtso tisyalh."

29 Peter uyúlhni, "Ts'iyanne nkayá tileh, 'et hoonts'i 'aw sí íloh!"

30 'Et Sizi uyúlhni, "Peter, 'andit 'ulhdzis lugok dune nat 'udutinelh whutso, tat 'et 't'esunuzínzun' dutanelh."

31 'Et Peter soo khuni ulhtus-i be ndutni, "Nyulh datítsah hoonts'i 'aw t'enyunuzúszun doosni' ait'oh." 'Onghunne yugha hodul'ehne ts'iyawh whuz un'a nduhútnei.

Sizi Gethsemane 'et tenadudli

32 'Et 'ilhoghun ha níyeh k'et Gethsemane huwhútnei ts'e whe hándil 'ink'ez Sizi yugha hodul'ehne ubúlhni, "Njan dulhts'i. Si n'un tenadutisdli."

33 'Et Peter James 'ink'ez John te 'on 'un bubulh whe n'az. 'Et 'awet ts'odi be tewhéndunilne

34 'ink'ez 'ubulhni, “Szul tube ts'odi sulí' k'et 'awet datisah le 'ust'oh. Njan dúlhts'i 'ink'ez howahli.”

35 'Et 'on 'unyaz whenya 'ink'ez nachánitno. 'Et tenadudli whe ndutni, “'UBá njan whusawhútilts'ulh-un, whuz un'a 'uhoont'oh de, 'et whute senghólt'sit.

36 'UBá, nyun za ts'iyantsuk nk'úne' whut'en. Ndi dzoh nutiszut-un sba hooloh nahoolhtsi, 'et hoonts'i si hukwa' nuszun íloh, nyun hukwa' ninzun hukw'un'a 'et 'uhóneh.”

37 'Et nyoonne yugha hodul'ehne nahunistez whe bughu nanja 'ink'ez Peter 'ulhni, “Simon nanínti whe 'int'oh. 'Aw eh 'atsulyaz honih ait'oh?”

38 'Ink'ez 'úbulhni, “Howahli tank'us-un tiht'i whuch'a tenadoohdli. Nohyughi be tihzoo' hukwa' nahzun, 'et hoonts'i nohyust'e tetsun whe 'unt'oh.”

39 'Et doo cha 'on 'un whe naja 'ink'ez whutsoda' tenadidli whuz un'a za tenadidli.

40 Doo cha za yugha hodul'ehne nahunistez whe bughu nanja 'aw huhoonih ait'oh 'ink'ez 'aw whé' hidoni' hooyoh.

41 Whulh tat-un bughu nanja 'et ubúlhni, “Whute sahtez 'ink'ez nalhyis. 'Awet whusahóolts'ut, soo cho whunulh'en, Yinka Dune Ye', 'en dune ntsi'ne butl'a hítilhtelh.

42 Dunadahdilh uztoodilh, nulh'en dune se'óotakulh-un, 'awet 'oh whuya uyalh.”

Sizi 'awet huyílhchoot

43 'Ahoh 'awhuz Sizi yalhduk whe Judas whusaínya. Judas 'en whunizyane 'on 'at nane whel'a'ne, 'ilhoghun 'unt'oh. Dzoh sa' inle' Lizwif lubret bumoodihne, Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne cha, 'ink'ez dune tso whudilh dzulhne cha, 'uda' buts'ú nuséya, 'ink'ez Sizi ye búts'e'onket. Judas buts'ó whenáhiyalh'a', 'ink'ez dune lhane yulh údulh saluzti 'ink'ez tut'oh cha hilelh whe whusahándil.

44 Hídulh whe Judas ubúlhni, “'Ilhoghun dune oonimbus k'ut nadists'oos, 'en olhchoot 'ink'ez oogha óohli whe tóolhte.”

45 'Et 'ahoh Judas Sizi yughu ninya ibulh uyúlhni, “'Hadih, Rabbi,” 'ink'ez naidits'ooz.

46 'Et 'awet Sizi huyílhchoot 'ink'ez huyoontun.

47 'Ink'ez 'ilhoghun Sizi zih usyin-un saluzti ha yálhtsus 'ink'ez Lizwif lubret 'uk'énus dízti'-un be 'ulhna-un yudzo k'uz habe' yalht'o.

48 'Et Sizi yatilhduk 'ink'ez ubúlhni, “'Et di ha saluzti 'ink'ez tut'oh cha nuhle 'ink'ez 'undunust'ih hukw'un'a ska tíhdil?

49 Dzin totsuk nohbulh 'úst'oh 'ink'ez lugliz whucho whunohodus'eh, 'et di ha 'oh da' sulhúlchulh inle'. 'Et hoonts'i Yak'usda ooghuni dája ni whuz un'a 'ohóneh huba' hoont'oh.”

50 'Et ts'iyawh yugha hodul'ehne hich'a sudil 'ink'ez whe hilghaz.

51 'Ilhoghun chilh naih ts'ut'an-i za khaóosduz, 'en Sizi uniyalh. Ndun chilh 'uyoonne chilke huyílhchoot.

52 'Ust'et bula k'é halgai whe naih za bula k'e yáno.

Sizi nahiyílhne bubut nenínya

53 'Et Sizi huyílhchoot 'ink'ez Lizwif lubret 'uk'enus dízti'-un ooyoh ts'e whe húyalhti. 'Et Lizwif lubret bumoodihne, dune tso whudilhduzlhne cha, Moses be 'udust'l'us 'uk'u nunáguzne cha 'ilhuhozdl.

54 Peter niz de Sizi bubuniyalh. Lizwif lubret 'uk'enus dízti'-un ooyoh 'et whuna'nist'l'óo-un whuz bughu danínya. 'Et howunline buzih nat'l'a dida' 'ink'ez naldzilh.

55 Lizwif lubret bumoodihne 'ink'ez nahíyilhne cha bubut Sizi néhinilhti hukwá hituzilhghelh-un highu nahó'alh hukwa' hut'en, dune yuch'az yaoolhdukne nahólhtelh hukwa' hut'en, 'et hoonts'i 'aw 'ilhoghun nalhihilhtel.

56 Lhane dune huwhuts'it whe hich'az yálhduk, 'et hoonts'i ts'iyawh lhelhts'un un'a 'uhutni.

57 Whulohne dune dodindil 'ink'ez Sizi hiba whuts'it whe njan duhútni,

58 “Njan dutni whe nenalh 'útni, ‘Njan lugliz whucho dune 'uhóonla-un, 'et nanaóoduntisyus 'ink'ez tat dzin inle' de, 'aw dune whut'álhanal whe 'udun na'whutisdlelh.’ ”

59 'Et hoonts'i 'aw ts'ih'un lhgha 'úhudooni' 'aít'oh.

60 'Et lizwif bulubret 'uk'enus dízti'-un butoh dudinya 'ink'ez Sizi 'ulhni, “Dune nch'az yá hulhduk daja datanelh?”

61 'Et hoonts'i Sizi t'edusni 'ink'ez 'aw yalhtílhdi. 'Et doo cha za lubret yoodulhkut, “Nyun eh Gri 'int'oh? Yak'usda dízti'-un ooYe' inli?”

62 Sizi uyúlhni, “A, 'en 'ust'oh, 'ink'ez nohni ts'iyawh si, Yinka Dune Ye', huyuntih'elh Yak'usda ooghu nailhni ts'unk'us usda whe ndus de kw'us toh ha nátidalh.”

63 'Et nyoon lubret tube hunílch'e k'et dunaih lhts'e yalhch'ul 'ink'ez njan ndutni, “'Aw 'on 'un 'uyoonne ts'oodulhkut 'aít'oh.

64 Ndi ooghuni Yak'usda yech'az yálhduk-i dahts'o! Nohba dáhoont'oh?” 'Et ts'iyawh 'úhutni, “Daóotsa huba' 'unt'oh.”

65 'Et whulohne highá whenduninzo, hinak'ená'uzguz 'ink'ez hiyoochis. “nus dawhutanelh, nedini?” huyúlhni. 'Et salda ghunline 'ink'ez huyoonankat.

Peter 'utni, “Sizi 'aw t'enuzúszun”

66 'Et 'awhuz Peter 'on yo nanistl'oo bet 'ut'en whe Lizwif bulubret 'uk'enus dízti'-un ts'ekeyaz yuba 'ut'en-un, 'oh whuya uyalh.

67 Peter naldzilh yutilh'en 'ink'ez uyúlhni, “Nyun cha Sizi Nazareth whut'en-un bulh 'ínt'en inle!”

68 'Et Peter 'utni, “Tilah, ndet 'uwhudíni 'aw t'éoonuzúszun,” 'ink'ez 'az whenya. 'Et 'ahoh lugok dune 'udíja.

69 'Et ts'ekeyaz doo cha 'et yan'en nyoonne 'oh nudilhyanne ubúlhni, “Nyoone 'en cha 'ilhoghun 'unt'oh.”

70 Peter doo cha “'Awundooh!” ni. 'Et 'atsulyaz inle' nyoonne 'oh nudilhyanne doo cha za Peter 'et nduhúyulhni, “'Alha' nyun cha 'ilhoghun 'int'oh. Nyun cha Galilee hoont'en whe 'int'oh whuz un'a yailhduk 'et huwa.”

71 'Et Peter 'utni, “Ndughi nalh, 'alha' dusni whe' dusni, ndun dune 'udáhni-un, 'aw t'enuzuszun!”

72 'Et lugok dune whulh nat 'udíja. Peter 'et Sizi dája yulhni la whunalni, “Lugok dune nat 'udutinelh whutso tat t'esunuzínzun dutanelh.” 'Et huwu nuni nuzut 'ink'ez intse.

Sizi Pilate but nenínya

15 ¹ 'Om bun bundada' 'ahoh Lizwif lubret moodihne, dune tso whudilhdzulhne, Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne cha, 'ink'ez dune ba nahiyilhne cha, ts'iyawh yahalhduk. 'Et Sizi hiyulhghel 'ink'ez Pilate tl'a húyalhti.

² 'Et Pilate yoodulhkut, “Nyun eh Lizwif bulerwe inli?” 'Et Sizi 'utni, “'Alha' dini whe' dini.”

³ Lizwif lubret moodihne lhat-un Sizi hich'az yalhduk, 'ink'ez hiba honts'it, 'et hoonts'i Sizi 'aw t'edusnih.

⁴ 'Inka Pilate doo cha za Sizi yoodulhkut, “Dáwhultsuk-un nk'e húhoon'ai, 'aw eh dája lhdutuzanel?”

⁵ 'Et doo cha za Sizi 'aw yalhtíldih. 'Et Pilate ooba hooncha.

Pilate Sizi datítsah-un whuts'u yúlha

⁶ Nawhúdzulh totsuk Lizwifne butus lhuséya whunahulníh-un, 'et 'ilhoghun dune 'adin'aí-un Lizwif 'utahahúyulhtih, 'en Pilate yula nadutnih.

7 'Ink'ez 'ilhoghun, Barabbas hiyulhni-un, lhuzti tl'ool be yulh keyoh humoodih ch'az nidindilne bubuyulh'oo. Dune cha huzilghhi.

8 Ts'iyanne 'ilhozdilne Pilate 'uhuyúlhni, "Nawhudizulh totsuk 'ilhoghun dune 'adin'aí-un, 'en oola nadintnih. Doo cha za 'et ndineh."

9 'Et 'ubulhni, "Lizwif bulerwe, 'en oola nadutistnih hukwa' nahzun?"

10 Didutch'oh t'oonínzun Lizwif lubret bumoodihne 'oonih gha Sizi hit'l'a háyalhti 'et huwa.

11 'Et hoonts'i Lizwif lubret bumoodihne dune buba nus hónilht'i, Barabbas 'en Pilate yula nadootnih hidóni' ha.

12 'Et Pilate doo cha za dune 'ilhozdílne ubúlhni, "Ndun Lizwif bulerwe dáhni-un datísdlelh hukwa' nahzun?"

13 'Et tube cho 'uhuyúlhni, "Tulalghus undunilht'ah!"

14 'Et Pilate 'ubulhni, "Ndet whe tank'us 'úja?" 'Et hoonts'i 'on nus 'uhutni, "Tulalghus undunilht'ah!" hutni.

15 'Et 'ilhozdílne hohót'e' ha Barabbas 'en Pilate buba yula naditni. Sizi yayalhtsus, 'ink'ez tulalghus k'e híyolhtel ha butl'a yálhti.

Lhugánne Sizi highu núwhulhya

16 'Et lhugánne moodih' ooyoh whunanistl'oo-i bez ts'e Sizi dáhinihlhti 'ink'ez 'onghunne lhugánne ts'iyawh buka' hudáni'.

17 Luglok dulk'ún-i, Sizi hit'ahúyalhbal. Whus n'awh nahínilhjaz, 'i hitsi nehídan'ai.

18 'Et hidílhti' nahoohoolh'i, 'ink'ez 'uhuyúlhni, "Adih, Lizwif bulerwe!"

19 Duchun be hitsi ts'e' nalht'o, highá dizoh, hibut dugwútsi be nehúdulh, 'ink'ez hibut teni' humilhdzun nahuhoolh'i.

20 Sizi highu núwhulhya 'etsul 'uhayínla hukw'elh'az luglok dulk'ún-i highu nahuyílhchoot, 'ink'ez dich'oh hinaih be náhayalhti. 'Ink'ez tulalghus k'e huyitalhtel ts'e hítilhti.

Sizi tulalghus k'e híyilhti

21 'Et hidulh whe 'ilhoghun dune, Simon huyúlhni-un, 'oh whuya uyalh. 'En hidudizdil 'ink'ez Sizi ootulalghus yuba idutitelh ha huwa húyalh'a. Simon Cyrene whut'en-un, 'en Alexander 'ink'ez Rufus bubá 'unt'oh.

22 'Ink'ez Sizi Golgotha huwhútni ts'e huyoolhti. Golgotha 'utsin ts'un niz'ai hutni whe' hutni.

23 'Et ts'ekoo too' 'ink'ez yoo, myrrh huyúlhni, hitadínla, 'i Sizi huyúhuyoolhnai' hukwa' huyínla, 'et hoonts'i 'aw lheyílhchulh.

24 'Et tulalhgus k'e h́yilhti 'ink'ez hinaih 'i 'uhúntúlhdulh whe higha 'aínlih whe hinaih lhtáhayulya.

25 Bundada' 9:00 'uhunit'oh at'en Sizi tulalhgus k'e h́yilhti.

26 Ndet hukwa' huyínla hutni-un, 'et 'uk'e húhoonguz, 'i hiyando whahidin'ai. Ndi khuni 'uk'e h́yinguz-i ndutni:

LIZWIF BULERWE

27 Nane 'undunut'íhne cha huyulh tulalhgus k'é bihilhti, 'ilhoghun ooghu naílhni ts'un'k'us 'ink'ez 'ilhoghun ooghe 'intl'us ts'e.

28 'Uda' Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i whuz un'a 'uhóoja ndutni whe, “Dune ntsi'ne bubulh olto.”

29 Dune 'oh wh́ya 'oh nudilhne ńndunul'us 'ink'ez Sizi highudloh, “Hee! Nyun lakw 'udini, ‘Lugliz whucho yanahootányus 'ink'ez tat dzin na'whutanlelh,’ dini?”

30 'Andit 'ahoh nanaíndaih, 'ink'ez 'ududílyih,” huyúlhni.

31 Whuz un'a za Lizwif lubret bumoodihne 'ink'ez Moses be 'udustl'us 'uk'u nunáguzne cha, Sizi highudloh 'ink'ez njan dúlhodutni, “‘Uyoonne ilhyiz, 'et hoonts'i didutch'oh 'andit 'ududoolyih 'aít'oh.

32 'Andit Gri, Lizwif bulerwe ts'unoolh'en nanaóoja', 'et la neba 'alha' hot'e.” Nane hizih tulalhgus k'ut sulht́ine, 'enne hoonts'i highudloh.

Sizi dazsai

33 Dzetniz 'et whuts'un n'un whe 3:00 at'en 'uhúnit'oh keyoh ndulcho whe tsalhgus naki.

34 Whulh 'ilho hooloh sadzi ook'oh 'uhoonist'oh, 'et Sizi tube cho haínzul whe, dughuni k'un'a 'utni, “Eloi, Eloi, lama sabachthani,” “SYak'usda, sYak'usda, di ha sla dantni?” ni whe 'utni.

35 'Et whulohne dune 'et ńdilhane hidánt's'o, 'ink'ez 'uhutni, “Hadih Elijah ka huyih.”

36 'Ilhoghun whusálgai, 'ink'ez duchun oolá'dul'oo-i ts'ekoo too' dunink'oz-i ye tunayuzsi, 'ink'ez ndo Sizi yuza bé yunintan, 'ink'ez 'utni, “K'at Elijah whusaínya 'ink'ez tilah tulalhgus k'ut nanáyoolhtelh.”

37 'Et Sizi tube cho haínzul 'ink'ez 'udek'ez ha naji.

38 Lizwif bulugliz whucho chunkelh dizti'-i oo'ih yanint'i, 'i cha soo lhóohoolcho yo ún'a lhts'ench'ul.

39 Lhuganne moodih tulalhgus yubut usyin. Sizi nts'en'a haínzul, 'ink'ez dazsai 'et yunalh'en. “Ndun dune 'alha' 'azi Yak'usda ooYe' 'unt'oh,” ni.

40 Ts'ekoo cha 'et núdilhya yoo 'az de whuts'un huwhunilh'en. Butoh Mary Magdalene, 'ink'ez Mary Jamesyaz, 'ink'ez Joses bulh buloo, 'ink'ez Salome cha.

41 'Enne Sizi Galilee 'ut'en whe hiyunúnizdil 'ink'ez hila 'ít'en. 'Uyoonne ts'ekoo lhane cha 'et 'uhut'en. Jerusalem ts'e heyuha nándil.

Joseph Sizi 'ayalhti

42-43 'Et 'awet hulhgha suli' whe Joseph Arimathea whut'en-un whusaínya. 'En nahíyilhne toh boozil' unzoo-un 'unt'oh. 'Oh de Yak'usda ook'úne' whut'en-un, 'et hukwa itís'en. 'Et dzin nats'ulyis dzin huba lhahúdutneh-un 'óohoont'oh. Joseph oodzi hooni whe Pilate yubut nenínya, 'ink'ez Sizi oozil yuts'u yúka' dani'.

44 'Et Pilate ooba hooncha Sizi 'uda' dazsai. Lhugan moodih, 'en yuka' dani' 'ink'ez 'uyulhni, “Sizi 'uda' tilah dazsai?”

45 'Et hukw'elh'az lhugánne moodih, “‘Alha' dazsai,” ni. 'Et Pilate Joseph 'ulhni, “Sizi oozil nayólhchoot,” yúlhni.

46 Joseph naih dizti'-i 'onket, 'ink'ez yuzih nanáyalhti, 'ink'ez nyoo naih dizti'-i yughá yozduz. 'Ink'ez tse'an whuz 'ayalhti, 'ink'ez tse cho whudunaídan'ai.

47 Mary Magdalene 'ink'ez Mary Joses ooloo bulh bunalh, Sizi 'et nehínilhti.

Sizi dunadija

16 ¹ Lizwif nahulyis dzin hukw'elh'az hulhgha ts'e Mary Magdalene, 'ink'ez Salome cha, 'ink'ez Mary James ooloo te, yoo sooltsun-i honket, Sizi ooyust'e hiye hítilho huba.

² 'Om bun bundada' 'uda' lisman 'udechoo dzin, sa haín'ai whe ts'un k'uz hutizdil.

³ Whuz hidulh whe 'ulhodútni, “Tse cho ts'un k'ut whudándunin'ai-i mbe suba neba whusaídooh'?”

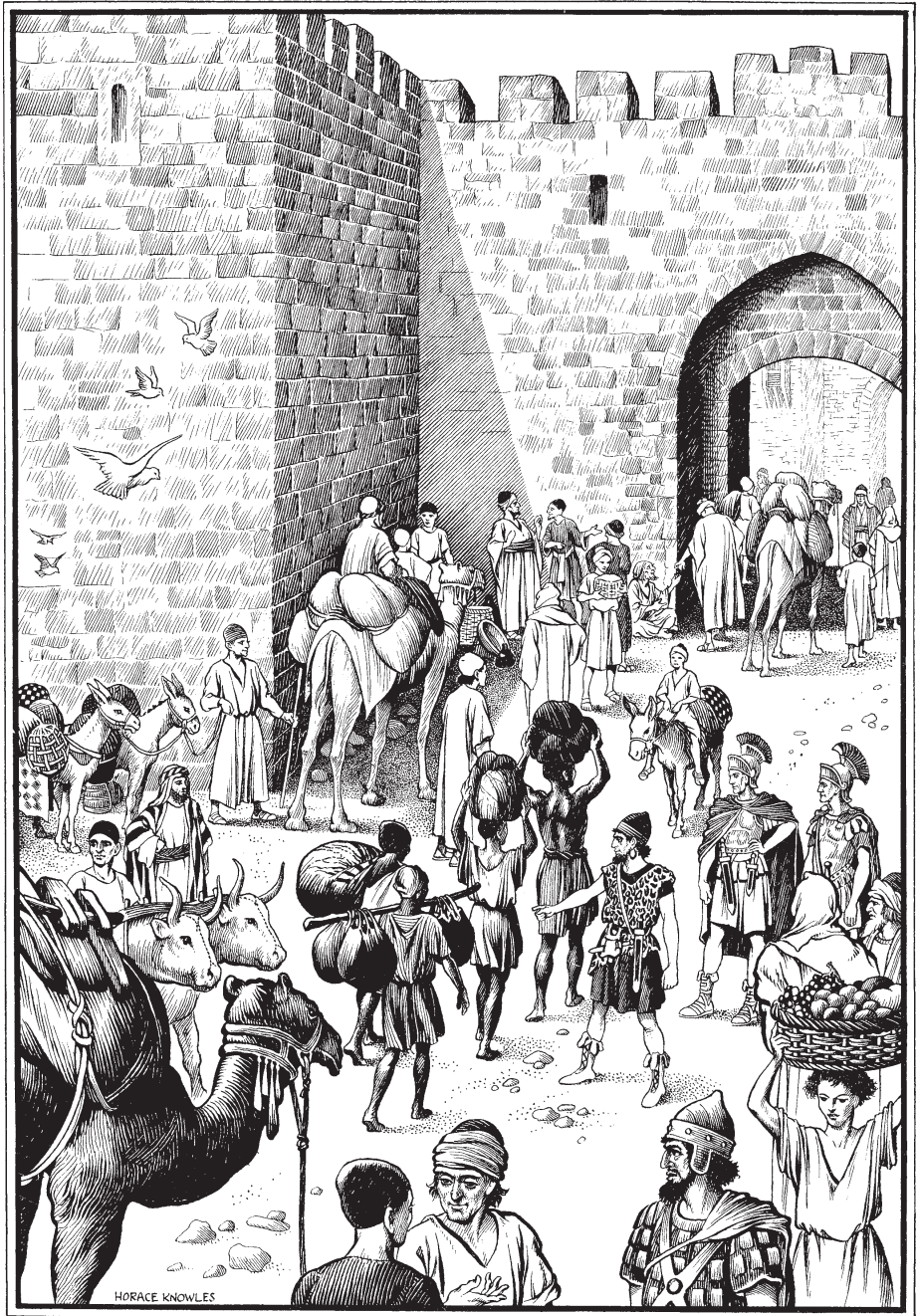
⁴ Tse 'uda' whusandunilgai whe hotilh'en. Tse tube ndunincha.

⁵ 'Ink'ez tse'an 'uhandil whe chilh 'ulhyul-i be dune unli, 'en naílhni ts'unk'us usda whe hitilh'en. 'Et bugha 'ánjaz.

⁶ 'Et ubúlhni, “Nulhjut iloh! T'eeonúszun Sizi Nazareth whut'en-un, tulalhgus k'e híyilhti-un ookunáhta whe 'aht'en. Hooloh! Dunadija whe 'unt'oh! Njan whunulh'en ilhté'-un.

⁷ 'Awet nahdulh, Peter 'ink'ez 'onghunne Sizi yugha hodul'ehne cha ubudúhni, Sizi dája nohúlhni da' nohtso Galilee ts'e tíyalh 'et la ooh'en,” ubúlhni.

⁸ 'Et 'awet tse'an tenáhalghaz 'ink'ez nahutílhghaz tube bughá ne'usjaz 'ink'ez 'aw dune lhodínel hunuljut 'et huwa.

(16:20)

Sizi Mary Magdalene yunalhts'et haínya

9 'Et Sizi dunadija hukw'elh'az, Lizwif nahulyis dzin 'om bun bundada' 'uda' 'et Sizi Mary Magdalene, 'en cho yunalhts'et hainya. 'En la lhtak'ánt'i ntsi'-i nudúdeh-i ye yáhanananyoot íne!.

10 Sizi yulh 'út'en inle'ne hík'enudle, 'ink'ez hutso whe bughu ninya 'ink'ez ubudáni',

11 Sizi khuna whe yan'en, 'et hoonts'i 'aw buba 'alha' lhe'dusnih.

Sizi nane yugha hodul'ehne bunalhts'et hainya

12 'Et hukw'elh'az Sizi 'uts'un un'a be hóodat'en whe nane 'uts'un keyoh ts'e hí'us whe bunalhts'et hainya.

13 Whusanáhit'az whe, 'onghunne bubulh náwhuhulnuk whe 'aw 'enne cha buba 'alha' lhe'hudusnih.

Sizi whunizyane 'on 'at 'ilhoghun bunalhts'et hainya

14 'Et hukw'elh'az Sizi yugha hodul'ehne whunizyane 'on 'at 'ilhoghun na'hut'alh whe bunalhts'et hainya. 'Et 'aw be 'alha 'uhoont'oh-i lhuhít'i' 'ink'ez 'uts'un 'oninzun. 'Et huwa yan'enne 'aw buba 'alha' lhe'hudusnih, 'et Sizi hukwa' budáni',

15 'ink'ez 'ubulhni, “Yinka ndulcho whe náhdilh, 'ink'ez khuni unzoo-i yinka dune'ne whubunulhtun.

16 Mbe ooba 'alha 'uhoont'oh-un, 'ink'ez too be 'úlya de, 'en dutijih. Mbe la ooba 'alha' lhe'hoot'oh-un, 'en hoontsi' hukw'un'a ooba nahutideh.

17 Mbene la ooba 'alha' 'ust'ohne, 'enne la be úlhtus-un bugha óotas'alh. Si soози' gha ntsi'-i nududeh-i dune ts'u ha náhuyuntiyulh. 'Uyoo khuni be cha yahatilhduk.

18 Nahunit'a whe t'l'ughus ntsi'-i hílhchoot, k'us lubezo whe hítnai' de, 'et hoonts'i 'aw dalhótisnel. 'Ink'ez undudáne butsi k'e hudilnih, 'enne cha soo ná'hutitnelh.”

Sizi yak'uz whe naja

19 'Et hukw'elh'az Sizi neMoodihti dune bubulh yálhduk 'etsul 'udíja whe, 'et yak'uz whenája 'ink'ez Yak'usda ooghu náilhni ts'unk'us nátl'a dida'.

20 Yugha hodul'ehne ndulcho nahúdilh, 'ink'ez dune bulh yáhalhduk. NeMoodihti bubulh 'út'en 'ink'ez be úlhtus-i butl'a dán'ai, 'et huwa ooghuni be yahulhduk-un, 'alha' hutni whe' hutni. 'Et ndo honeh.